

308450

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2,

జెన్నవట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 10 వ తేది సోమవారము

No. 34

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర అధిక వైశాఖ మాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక 38

యుద్ధము !!!

పటములు.

యుద్ధపుపటములు 12 పుటలుగల ఒక సాగవైన పుస్తకము. ప్రతిపుట 20 X 15 అంగుళముల ప్రమాణ గలిగిన దట్టమైన కాగితముపై ముద్రింపబడియున్నది.

ఈ పటములలో యుద్ధపు కేసుకలు, ఆకాశమందలియుద్ధములు, నావికా యుద్ధములు, వాయువిమానతంత్రములున్నవి. ఇంగ్లండు, ఫ్రాంసు, రషియా, జర్మనీ, ఆస్ట్రీయా దేశములలోని కేసుకలున్నవి. బార్డిగారున్న, బెర్లినుముదేశపు రాజుగారున్న, ఫ్రాంసుదేశపు ప్రెసిడెంటుగారున్న, జర్మనీదేశపు కెయిసరుగారున్న పుస్తకములు చేరియున్నవి.

పటములుగల ప్రతిపుస్తకముతో కూడ, ప్రతిపటమునుగూర్చిన వివరము ఆరవము, తెనుగు, కన్నడ భాషలలో వ్రాయబడియున్నది.

ఈ పుస్తకము మిక్కిలి చక్కగా ముద్రించబడియున్నది. మరియు అందరికి ఇంపుకపుట్టింది, యేగూనునైన అలంకారమును కలిగించును.

ఈనన్నీ పుస్తకములే అచ్చుకేయబడియున్నవి. అవిభక్త్యుకమునుపే మీ ధర్మాస్తులను పంపుడి.

ఒక్కొక్కదానివల ధూ. 1 0 0. వి. పి. పోస్టుద్వారా ధూ. 1 4 0.

మెతాడిస్టు పబ్లిషింగ్ హౌస్, 19 మవుంట్ రోడ్డు, మదరాసు.

యుద్ధచరిత్రము

సంవత్సరాదినసంచిక!

సంవత్సరాదినసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశచరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిగ్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధపూర్వాములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందపూర్వముగ నుండగలదు. పెద్దయోధ్యుతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర వంశాంగము, రంగులపటములు కిర్రీశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రనారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) ధర్మాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును.

దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, లేంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

నోటీసు - లాభము!

బయస్కోపు యంత్రములు:- మూడవ, స్టాండ్ యంత్రము, బయస్కోపు యంత్రము, కాక్ బయస్కోపు యంత్రములు యుద్ధపుస్తకములు, లైటు సామానము మిక్కిలి చక్కగా విక్రయించబడును. ధరలు రు 100లు మొదలు రు 5000 వరకు యున్నవి. ఈయంత్రములను కలిగియున్న వారు త్వరలో భాగ్యవంతులు కాగలరు. శ్రీ గ్రా సంగతులు తెలియగోరువారికి క్యాటలాగులు పంపబడును.

మినిట్యుఫోటో యంత్రములు:- రు ౧౦లు మొదలు రు ౧౦౦ ల వరకు ధరకలిగి యున్నవి. వివిధమయిన కష్టములేకుండా ఒక్కమీటూలో పోస్టుకార్డుమొదలగునవి వ్రాచిన మీదగాని కోతనవారి ఫోటోతీసియివ్వవచ్చును. ఒకరోజున గేంం ఫోటోలు తీయబడుచున్నవి. వారమునకు రెండు వందలయిలా లాభము పొందవచ్చును. కలెక్టర్లును ఫలమధికము. ఇది మన యిండియాకు కొత్తవంత.

కాన్ నేషన్ బయస్కోపు కంపెనీ, విజయనగరం, విశాఖపట్నంజిల్లా.

బ్రాంచి:- ఉర్లా, గంజాంజిల్లా

అపూర్వ గ్రంథములు.

1, 2 గారడీపుస్తకము. - ౧ వ భాగము ౧౦ అణాలు ౨ వ భాగము ౧౦ అణాలు వీటిలో గణిత చమత్కారములు యక్షిణీ కనికట్టు కష్టపికాన యంత్రములు మొదలయినవి. గలవు వీటిని చమత్కారము అచ్చుతముగా గారడీచేయగలరు.

3 మేధావి :- 8 అణాలు. అమృతమైన జ్ఞాపక శక్తికి మాగ్నము తెలుపబడినది. కథాకథానము చేయగలరు.

4 చతురంగ దర్పణము. - 10 అణాలు. ఆట విధానము చదురంగపు తమాషాలు. అందయెట్లుగలవు

5 చిత్ర మంజరి. - 8 అ. 6 వినోదమాల 6. అ 7 వరమానందము 4 అ. 8 అనందము 2 అ. 9 చమత్కార రత్నాకరము. 2 అ. ఈ అయిదు పుస్తకములలో విచిత్రములైన సామగ్రిలు, వినోదకరమైన పద్యములు చమత్కారములు గలవు. కడుపుబ్బునట్లు నవ్వుపుట్టించును. శ్రీలక్ష్మి విక్రీలి ఉపయోగము.

బుద్ధిరాజు ఈశ్వరప్ప & సన్

ఉర్లా, గంజాంజిల్లా

కాస్తాగుగుణ్యమును సంఘసంస్కరణము
నలన కలుగునట్టితము

II

విజ్ఞానమును పుడకీవా రీ వేదమతభావమును
నాచరణమునకు తేలమును.

కాన నీ రీతిని జాతిమతభేదముల వే ని ని పాటింపక
పంచమాది సర్వస్వములకాకిరికాజ్ఞానాది సమస్తవిద్యలనులభ
గ్రాహ్యములకొనినట్టి ఎవరికేగవచ్చి యంగీకారమైన నావృత్తి నవ
లంబించుటకు పాత్రకైత్ర మొసంగవలయును. అట్లుచేయుట
వలన సర్వసమానభావ మేర్పడును. అట్టిపునాదివైది నూతనముగ
మరల వేనానుగుణ్యమున కర్హధ్యము నేర్పునవలయును.
ఈవర్ణధర్మము భగవద్గీతనుం సుప్రముగ నిరూపింపబడి
యున్నది "ఏమాప్తు స్వభావమున కక్రియ నెలుల నుండు
నో అటులనే యాకర్షణుల వృత్తి నవలంబించి యా వృత్తి
యందే భగవంతుని నేలించినచో మాత్రమే బడయుటగును" అని
భగవద్గీతయందు గున్నది. వేదమందలి ప్రథమ నిబంధనమున గూడ
నీధర్మమే విధింపబడి యున్నది. ఇదియే వేదమతానసార
మగు వర్ణధర్మమును బ్రాహ్మణ్యధర్మమును యోగమున భగవద్గీ
తాను సారమగు యోగమున కర్హధ్యము నగుచున్నది. ఇట్టి
యత్నము ధర్మము కాలక్రమమున జీవించి ప్రస్తుతమున
నున్న జాతిభేదము క్రింద పరిణమించినది. కాన మరల
నీయుత్తమవేద ధర్మపున రుద్ధానమునవలన ప్రస్తుతము
సంఘభివృద్ధి కాటకమును కలిగించుచున్న దురాచార
ములు తొలగ గలవు. మనలో విజ్ఞానధర్మలగునారు వేద
మతాశ్రయములను లెస్సగాగ్రహించి యాచరణము తమజీవిత
చర్యనునడుపుట ప్రారంభించినచో తక్కినవారందరునుగూడ
వారిమార్గమునే అనుసరింపగలరు. కాన నిట్టియుత్తమ సంస్క
రణమున కలిగించుభారము వేదాశ్రయములను గ్రహింపదగిన
విజ్ఞానధర్మములయందేయున్నది.

ప్రస్తుతమందున్న స్మృతివిహితముగు జాతిభేదము
తొలగిపోవలెను

ఇట్టి స్మృతివిహితముగు ధర్మము ననుసరించుటవలన స్మృతి
విహితముగు జాతిభేదము వెంటనే రూపుమాపునని చెప్పజాల
ముగాని ఇట్టియుత్తమధర్మము ననుసరించుటవలన నుదారభావ
ములేర్పడును. దాన నుత్తమమగు సంస్కరణము నుకరమగును.
అట్టివిధానముననేగాని మరెముకరీతిని ప్రస్తుతమున్న జాతిభేద
ము తొలగించుట కవకాశములేదు. సాధారణముగ బ్రాహ్మణ్యేత
రులు బ్రాహ్మణులతో సమానముగు విజ్ఞానమును బడయ
గలుగుట కొంతకాలము పట్టును. వారివృత్తు మరల నభ్యాస
మును ప్రారంభించి వెళ్ళు శకములనుండి వేరునియున్న
బడిన నడంగింపగలసియున్నది. కాని విద్యా విజ్ఞానములను
బడయుటవలన హిందువులలో నెల్ల జాతులవారును బ్రాహ్మ
ణులతో సమానము కాగలరని మనము చెప్పగలము. పంచ
ములు మున్నగువిభాగములలోనుండియు క్రైస్తవ మతమును
స్వీకరించిన వారియందు పాదోట్టుయన్న యభివృద్ధిబట్టి మన
కిట్టి యభివృద్ధి తప్పక కలుగునని విశ్వవిద్యముగ నిర్ధారణ
చేయవచ్చును. అందులకు హిందువులలో నన్ని జాతులవారికిని
విద్యావిజ్ఞానముల సుపూర్ణముగ విస్తరింపజేయవలయును.
అట్టిచో ఎవరికి వారే భావనలంబించు వృత్తియందు ప్రాశస్త్య
మును బొందుటకు ప్రయత్నింతురు. అట్లందరును అన్ని వృత్తు
లలోను ప్రాశస్త్యమును బడయుకలిగినచో వారందరును
సమాన గౌరవమునకే పాత్రులగుదురు. అప్పుడు జాతి
మధ్యగమలుడవు. పరస్పర సాహచర్య మధికమగును.
చివరకు స్వల్పాతి సమ్యక్సమ్యక్చేది ఏకబ్రాహ్మణ సంఘ
మేల్పడగలరు ప్రాచీనాధ్యులకాలమున దన్ని జాతులవారికిని
పరస్పర సంబంధ బాంధవ్యములుగు సమస్తభోజన మజ్జనాదులు
ను ధారాళముగనే జరుగుచుండెడివి. అందును ప్రతీలోమ
వివాహములు గూడ నిరభ్యంతరముగ జరుగుచుండెను. సంఘ
నేన తొల్లిటికంటె విభేదభిక్షముగ మారియున్నది. విజ్ఞాన మతి
కలుగించినది. ఆత్మకై ప్రబలిగిగాన నవీనకాలముగుణ్య
ముగు నేరకు లెస్సగా నొగ్గుటకు కలిగివిజ్ఞానమును కలిగి
యందుటలో నిష్పృహులకే శ్రేష్టులని నుడువదగును. ఆర్మ
కై భిక్షముగ నిలిగింప కేవలమనాదైవము పూజింపబడు
చునే యున్నాడు. కానకర్మశ్రమ ధర్మమందలి ప్రధాన
తత్వము ననుసరిం ప్రస్తుతమందున్న జాతిభేదము తొలగింప
బడుట విధానము. ముఖ్యముగ నిది విజ్ఞానముగు వారిలో
పూర్తిగా గ్రహింపజలెను. తక్కినవారియందైనను వారి వారి
గుణావర్ణములబట్టి మనమే పాటింప బడవలెనుగాని జన్మము
ట్టి పాటింపబడనూడదు.

నవీనవిజ్ఞానము సంఘభివృద్ధి

అన్ని జాతులలోనుగూడ వెళ్ళుచుంది జాతిమతా
చారవిధులనుసరించి ప్రవర్తించుటలేదు. విజ్ఞానమువలన
యుత్తమమని తోచినవిధానమునే యవలంబించుచున్నాడు.
క్రైస్తవులైన ద్విజులు క్రైస్తవులయిన కూడ్రులతోడను
పంచములతోడను గూడ వారుగూడ తమతో సమానముగు
విజ్ఞానమునకలిగియున్నచో నిరభ్యంతరముగ పక్షిభోజనములను
సంబంధములను జరుపుచున్నాడు. మరియును విజ్ఞానములగు
హిందువులు మహమ్మదీయులను పాశ్చాత్యులను మేల్చులని
తలంచివారి కడదొలగుటలేదు. ఎవరేగవచ్చునవలంబించినఆత్మ
త్వమును వారు విజ్ఞానసంపన్ను లయి ప్రవర్తించుచున్నచో
వృత్తిని బట్టిఅట్టివారి గౌరవించుటలేదు. శ్రీలకును కూడ్రు
లకును విద్విగ్నేర్పగూడదను భావము నశించినది. వారికాధ్యా
త్మికవిద్యను నేర్పుటకు గూడ ను మన వారు వెను
దీయుటలేదు. విదేశీగమనముచేసి వచ్చినదేశీ
యులను బహిష్కర్తుల నొనర్చుటలేదు. వారినుచిత
రీతిని గౌరవించుచునే యున్నాడు. మతముగ జవతపన్నాన
సంధ్యాదలనొనర్చుటయే యని మధ్యకాలమునందలి బ్రాహ్మణు
లు తలంచియుండినట్లు మనలో విజ్ఞానములగువారిపుడు తలం
చుటలేదు ఇట్టికర్మల యధార్థమందు కర్మమనేయుటకు ప్రథ
మసాధములనియు భూతనేయే ప్రాణికోటి నర్పించుటయే
యధార్థమగు మతమనియును మనలో విజ్ఞానములగు వారిపుడు
గ్రహింపగలిగియున్నాడు. ఇట్టిరీతిగా ననేక విధముల
హిందువులలో విజ్ఞానములగువారుదారభావముతో నాచరించుచు,
ఆర్యధర్మమును పునఃజీవింప చేయుచున్నాడు. అటులనే
ఆర్యవంశములగు వారిమణులును పునఃశ్రేష్టులును ఆర్య గౌ
రవమును లెస్సగపాటించి యుదారభావముతో వేదభోధిత
మగు నుదారధర్మమును బాగుగ విస్తరింపజేసి ప్రస్తుతి జాతి
విభజనమునవలన దేశమున నలముకొనియున్న యజ్ఞానమును
ప్రాస్వప్నమీ తొలగింపవలయును.

చెన్నరాజధాని ననాతన
ధర్మరక్షణ సభ

3 వ తేదీ రాత్రి 11 గంటలలైలుబండికి సభాధ్యక్షులు
నెల్లూరికి దయఃజేసినపుడు ఆహ్వాన సంఘమువారు ఎవరొక్కని
ప్లాటు పోరము మీద సభాధ్యక్షులను పుష్పమాలాలంకృతుల
జేసి ఆశ్చర్యకటారుధులజేసి బసవం దీసికొని వచ్చిరి.

4 వ తేదీ ఉదయమున 6 గంటలనుండియే సభా
భవనము ప్రేక్షకులతోను, ప్రతిభులతోను నలంకరింపబడు
చుండెను. 7 గంటలైనది. ఆహ్వాన సంఘసభ్యులచేతను, స్వప్రి
వచనములచేతను బ్రాహ్మణ బృందముచేతను పరిపూర్ణమై సభా
ధ్యక్షులగు ప్రాశస్త్యులు బ్రహ్మశ్రీ కే. నుందరరామయ్యగారు
యం. ఎ. గారు మందగమనముతో మందరమును ప్రవేశించి
నూతనపతాది ప్రాథనమును జరిగిన తరువాత నేకగీతముగా
సభాంగీకారమంది సభాధ్యక్షుల వహించిరి. యన్. కే. రామ
స్వామియ్యగారు మోక్షోత్సవకీలు తంజావూరు, భావనాచార్య
లుగారు వకీలు గుంటూరు, మిట్టవొడ్డి వెంకటసుబ్బారావు
గారు వకీలు ఒంగోలు, జి. వి. శ్రీనివాసరావుగారు మోక్షోత్స
వకీలు గుంటూరు, శ్రీ పుష్పగిరి మతాధిపతులు ప్రతినిధులు.
టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు మోక్షోత్సవకీలు మద్రాసు,
శ్రీగాంధీ దంపతులు, యన్. పట్టాభిరామరావుగారు, శిరపు
రపు వీరభద్రపాకయాజగారు నెక్కరావూరు, మున్నగు
విద్యాధితుల నేతలు బాబ్బిలి, విజయనగరం, బుద్దరు, మంభ
కోణము, తిరుపతి దత్తవంశములు మున్నగు ప్రదేశముల
నుండి దయచేసిరి. డి|| బ|| కంచి కృష్ణస్వామిరావుగారు రా||
బ|| ఆస్థాన శాస్త్రీగారు మంభకోణము, మున్నగు వారి సాను
భూతి సంకేతములు, తంత్రీవార్తలు చదువబడెను. పిమ్మట
శ్రీమన్. కందాడైరంగమన్నయ్యయ్యగారు స్వాగతం
పన్నానమును అంగీకరిం భావనాలో నొక అరగంట కాలము
చదివెరి. శ్రీగాంధీదంపతులు వచ్చులోగా యన్. కే.
రామస్వామయ్యగారు కర్ణాటక ధర్మముల గుఱించి
ముచ్చటించుచు దాసు ముప్పగి వర్ణనములనుండి బ్రాహ్మణ
మతమునుగూడను కొంతకాలము ధిమానభిప్రాయము, కొంత
కాలము బ్రహ్మ పూజాభివృద్ధిగూడ, సంధ్యావందనాది కర్మలు

లేక చివరకు కాస్తాధ్యయముచే విజ్ఞాన తిమిరమును భో
గొట్టుకొని ప్రాముఖ్యతను చేయించుకొని గత పాప విమో
చనాగ్ధమై తీగయాత్రలకు జేయుచున్నాననియు ఇప్పుడు విసం
టుఅమ్మగారు భోధచేయు నదంతయు నామె యిది కఠకు
చెప్పిన ధర్మములకు బద్ధవైరముగ నున్నదనియు చెప్పిరి. శ్రీ
గాంధీదంపతులు దయచేసిరి. తీగరాధ్యయము మిన్ను ముట్టెను.
జయ జయధ్వను లతిశయించెను. 2 వందలచుండికి వెళ్ళి ప్రతి
నిధులును, 2 వందల ప్రేక్షకులును సభాభవనము నలంకరిం
చిరి. శ్రీ గాంధీ దంపతులు కుర్చీల నంగీకరింపక సభ్యులతో
బాలు చావలమిదనే అనేకులైరి. సభాధ్యక్షులు ప్రారంభం
పన్నానమును అంగీకరిం భావనాలో 2 1/2 గంటల కు పైగా
మృదుమధుర గంభీరవాక్పినానా మనముచ్చటించి ముగ్గురు
మొత్తపాండు లైటరులును ఒకేవిధపున విరామము లేక వ్రా
యలేక విసుకబుట్టి ఆసిరి. ఈ ఉపన్యాసమును కాకినాడ
మిషను ట్రైనింగు హెడ్ మాస్టరు బ్ర. చిలకమర్తి లక్ష్మీనర
సింహాచార్యులు డి. ఎ. గారు వెంటనే ఆంధ్రీకరించి 11
గంటలకు సభముగివెను.

6 వ తాీఖన ఉదయము 7 గంటలకు ప్రారంభమై
11 గంటలలోగా 2 తీర్మానములును, సానుకాలము 4 గం
టలు మొదలు 8 గంటలలోగా 3 తీర్మానములును తీర్మా
నింప బడినవి. సభాంతమున సభాధ్యక్షులకు, రామచం
ద్రయ్యగారికి పుష్పమాల లంకరించిరి. శతావధాని పిశి
పాటిచిదంబరశాస్త్రీగారు శాశ్వతాలో సభాధ్యక్షుల భూషిం
చుచు, సనాతన ధర్మోద్ధారకమును గుఱించియు గొన్ని
యాశుపద్యము లల్లి మంగళగీతములతో ముగించిరి. ఈక్రింది
విధమున తీర్మానింప బడినది:—

తీర్మానములు.

1. హిందువులందఱు శాస్త్రీయసాంప్రదాయాను సార
ముగ వర్ణాశ్రమధర్మముల నాచరింప వలయునని యీ సభ
వారి అభిప్రాయము.
ఉపసాదకులు:— కాశీభట్ల నుబ్బయ్యశాస్త్రీగారు
కాకినాడ.
ఆమోదకులు:— యన్. కే. రామస్వామియ్యగారు,
తంజావూరు.
క. మార్గంజేయ శర్మగారు, గుంటూరు.
యన్. పార్థసారథియ్యగారు, నెల్లూరు.
రావుసాహెబు ధారామార్గంజేయ శాస్త్రీగారు
ఒంగోలు.
2. మన రాజధాని కాసనరెడ్డిపల్లిలో బ్రవేశ పెట్టె
బడిన రజస్వలా వివాహశాసనము బ్రాహ్మణాదుల సత్వం
ప్రదాయ వివాహధర్మములకును, హిందూజాతికిని, కర్మనిష్ఠ
కును భంగకరమనియు, ధర్మసంకారక మనియు ఈసభ
వారి అభిప్రాయము.
ఉ:— వేదము వేంకటరామశాస్త్రీగారు, చెన్నపురి.
ఆ:— యన్. వి. పాకయాజగారు, నెక్కరావూరు
కారచెర్ల శ్రీనివాసరావు నాయుడుగారు, కాకినాడ
విభవావివాహము పూర్తిగ శాస్త్రవిధులధ్వనియు, హిం
దుకుటుంబమునకును, వారిపితృదేవతలకును గలసంబంధమును
భగ్నపఱచి దాంపత్యజీవితమునకు వేరుపుననియు ఈసభ
వారి అభిప్రాయము.
ఉ:— యన్. వి. పాకయాజగారు.
ఆ:— వేదము వెంకటరామశాస్త్రీగారు
ఆంజనేయశాస్త్రీగారు, పుష్పగిరి ప్రతినిధులు.
ద్విజులకును, ముఖ్యముగ బ్రాహ్మణులకును సముద్రయా
నము మానుదీనములకొకటైన నిషేధమని, కర్ణాటక
ధర్మాచరణమునకును ప్రతిబంధకమయి సభ వారి అభి
ప్రాయము.
ఉ:— డి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, మోక్షోత్స
వకీలు, మద్రాసు.
ఆ:— కృష్ణమంపాకుల నూర్గనారాయణశాస్త్రీగారు,
పుష్పగిరి ముద్రాధికారి ఒంగోలు.
చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహాచార్యులుగారు, కాకినాడ.
ఉపసాదకులు ముందఱు గిరి సంకర్షణములవయస్కునక
కును వేదాధ్యయన నియమబ్రహ్మచర్యమును గృహములందు
పాటింపవలయుననియు, శాస్త్రసంబంధమైన బ్రహ్మచర్యాది
శిక్షణమునకుగాను వీలైన ప్రదేశములలో బుష్పికులవాసముల
నెలకొల్పవలెననియు సభవారిఅభిప్రాయము.
ఉ:— పంచాంగుల నుబ్బయ్యయ్యగారు, కావలి.
ఆ:— డి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు, మద్రాసు
మోక్షనాథం వేంగుగోపాలరావుగారు, గుంటూరు.

మహారా. వాండరు బ్రెల్లుగారు ఒకశ్రీకి ప్రాణమునురక్షించుకొను సాధనము నిచ్చుచుండగా, ఆఖరిసారి మీసెవరో చూచిరి. ప్రయాణికులకు రక్షించుటకు చేత నై సంతపించి చేయబడినది.

స్త్రీమరు ౧:—స్త్రీ పుత్రు ఒకరిపోయినది. ఇందులకు ఆభాగమునం దున్న సలకలన పుణ్యమును మేమియు లేక పోయినది. అనలు బుట్టినది కంటిని కప్పము అధికమైనది. పిల్లలను శ్రీలను పదవలలోనికి ఎక్కించి నీటిలోనికి దింపునపుటికి తలకిందులై పోవుచున్నవని. యంకియలవద్ద పనిచేయు ఇద్దరు నీటిలోనికి దుమికి, చాలమంది పిల్లలను రక్షించిరి. తట్టుమీద నిలువబడుటకై నీలతరుండ స్త్రీమరు ఒకరిపోయినది. నీటిలో మునిగిపోయేరకు నిలువబడియుండిరి. తరువాత యంత్రములు పేలిపోయినవి. ఒక గొట్టులు ముక్కలు ముక్కలై వై క గ రి పోయినది. మేకవర్త దొర సానిగారిట్లు తెలియజేయుచున్నార:— నేను నీటి అడుగునకు పోతిని తరువాత తేలునప్పటికి ఒక కొయ్యముక్క కనుపడగా దాని నాధారముచేసికొంటిని. తరువాత నెవ్వరోవచ్చి సహాయముకొనిరి. ఒక మూల వానిని కొడవట్టుకొని పేలివేయడని చెప్పితిని. కొంత సేపటికి ఈయన యేమైనది తెలియలేదు. తరువాత నేను అట్లేపడియుండవచ్చును నాకుస్పృహలేదు. తరువాత సుడికట్టుమీదనుండిన ఒకగొలు నును పట్టుకొని, ప్రేలాకునుండిని అంతరమునాకు తిరిగి స్పృహలేపోయినది. చివరకొకపడలో నుండగా తెలివి వచ్చినది తడిసిపోయినట్లులు తీసివేయబడింది. చలితరుండ దుప్పట్లను కప్పిరి. మఱియు పెద్దకోటును తొడిగిరి. స్త్రీమరుమీద పనిచేయు శ్రీమణుల వైశ్యమును కనుపరచిరి. పడవతట్టు యేటవా లగుచున్న సమయముగా నొకశ్రీకి నీటిమీదనే చేపటకాకు ఇచ్చు నిమిత్తమవరోతీసికొనిరాగా నేను చూచితిని.

పత్రికల వ్యాఖ్యానము.

మ్యాయాదు మే ౧౦:— లూసిపేరియా దౌర్జన్యము గురించి నేను ఆమెరికాదేశపు పత్రికలు, పూర్వముకంటె తీవ్రముగ వ్రాముచున్నది. గాజకార్యపు మెత్తి చెడింత మాత్రమున యుద్ధమునకు దిగవలసిన ఆసక్తులను గాన ఆమె రికావారు జర్మనీదేశపు ఉద్యోగు లెంతమాత్రము ఆనరణ చూపించుకూడదు.

ఇంగ్లండు

సర్ జాను ఫ్రాంచి గారిసందేశము.

లండను మే ౧:—ఈ వెబుకువాయవ్యమున పోరు జరుగుచున్నది. వ్రాయదగిన మాన్యుము కనబడుటలేదు. మొన్న ను శత్రువు లాక్రమించుకొనినకందకమును నేడు మరల మేము స్వాధీనముచేసికొంటిమి ఈ వెబునకు న్యూజేసిలొనునకు ఈ వెబునకు వెనుకను మధ్యభాగమున శత్రువులు మొదట తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చుటతో వాగంభించియున్నవలన బలముగ దలపడిరి. యుద్ధప్రతియుద్ధములు జరుగుచున్నవి.

లాయడుజాగ్గారి ప్రసంగము

లండను మే ౧:—వార్తాపత్రికా ముద్రాణము నిధి పక్షమున జరిగిన విందుసందర్భమున లాయడుజాగ్గారిట్లు ప్రసంగించిరి:—ఆస్పిర్టుగారి కుమారుడు దాక్షిణ్యముగా దెబ్బలు తగిలినవి. యుద్ధము ఎంతకాలమువరకుజరుగునని తరచు నన్ను అడుగుచున్నారు. ఆ బహుంకింకనును ఏదైన అడిగినప్పుడు “మనఉత్తము నెరవేరువరకు” పనిచేయుచునని సమాధానము చెప్పమనడడిచాడు. దీనికి నేనుక ఇట్టిజవాబు చెప్పదును. మనయుద్దేశము నెరవేరువరకు యుద్ధము ముగియదు. విరోధాదేశములకు స్వార్థంత్రయమిప్పించిప్రపంచమంతయు తమ చేతిక్రిందనుండ వలెనని ప్రస్థావారికన్న ఆశయమును భంగ పరచుటకై ప్రస్తుత యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈ యుద్దేశము కొనసాగుటకంతయే త్యాగము చేయవలసియున్నది. ఇందుకు మనము సిద్ధముగనుండవలెనా? అగౌరవముగపారంత్రయమునకు దాసులగుచుము. వేలకొలది మన సైనికులు తమ కర్తవ్యమును నెరవేర్చుచున్నారు. ఇట్టివైశ్యభావక మరీ 20 లక్షల మంది వరకునున్నారు.

భారతీయ సైనికుల యుద్ధసైన్యము

ఫింగిగుండ్లు వన్న ముకురికొట్టు ఖరీదుచున్నవని మీరేవుతో పోయితి

లండను మే ౧:— భారతీయ సైనికులకు ధైర్యమందు మనోకృష్ణతయు ప్రకటించబడినది. ఒకపతానుల పూలము చాల్చినమునుండి నడచి శత్రువులమీదికి యుద్ధమునకు

బోవుచుండ మృగమధ్యమున శత్రువులువారివై గుండ్రుబరపిరి. కొన్నిగుండ్లు పటాలమునకు నడుముగ జనమధ్యమున బడి ప్రేలికవి. అందులకు 16 మందికి అసాయము కలిగినది. వీరిలో కొందరు చనిపోయిరి. కొంతమందికి గాయములు తగిలినవి. తక్కినవారంతటితో వెనుకదగ్గరేవు. కలవరపడలేదు. విదానముగ ముందునకు కే శ్రువులను తారసించి పోయితి

కారంభించిరి. వారు తమవై నిట్లుగుండ్లు పడుచుండ గ ముఖసైన్యమున 1200 గజములదూరము నడచివెల్లిరి. వారి నాయకులలో నొక యంగ్లేయవాద్యోగి నాలుగుసార్లు గుండ్లు తాకినవి. చివర కొక మరఫిరంగిలో నుండి వెళ్ళుగుండ్లొక్కసారి తాకి యాతిని నేలకొల్పువరకునుగాన వారెవరు సైన్యమున నడిపించుచునే యుండెను.

ఈస్టుఇండియను రైలువే.

అప్పుపుచ్చుకొనుచుండుట.

లండను మే 7:—ఈస్టుఇండియను రైలువేకంపెనీ వారు 93,00,000 పాకలను అప్పు పుచ్చుకొనుచున్నారు. నూటికి 4 1/2 పాసుల వడ్డీసాము ఉన్నవారు ఇందుకు టెండర్లు పంపుకొనవచ్చును.

60 సంబర కొండదగ్గర యుద్ధము.

విషవాయు పూరితమగు బొంబులను వేయుట.

కండ్లారజావీరవారు చెప్పసంగతి.

లండను మే 9:— 60 వ సంబర కొండదగ్గరజరిగిన యుద్ధముగురించి ఆంగ్లేయులైనక శివీయవంతుండి సంగతి సందర్భములను స్వయముగ జూచిన వారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— విషవాయు పూరితమగు గుండ్రుప్రేల్లి దీనిని సందుచేసికొని జర్మను లెరింగిరి. విషవాయువులు ఒకసారి అకస్మాత్తుగ బయలుదేరినవి. గాలి బోరుగ వీచక పోయినను ఈపొగ చాల దూరము వ్యాపించినది. ఈపొగవలన ఊపిరితీరక, ఆంగ్లేయు సైనికులు కండకములను వదలివెట్ట వలసినవచ్చినది. కాని ముందుకు తొలిగొని వచ్చుచున్న జర్మనుల మీద ఫిరంగులను పేల్చి అపివేసితిమి. తరువాత ఆంగ్లేయులు తిరుగ నెదిరించి సాయుకాలముగునప్పటికి పోయినకంద క ములలో చాల భాగము పట్టుకొనిరి. అధికారిజేత తిరిగి యెదిరించుటవలన పోయిన ప్రదేశమంత యు మన స్వాధీనమయినది. విషను జర్మనులు మానక తిరుగ విషవాయు పూరితమగు, గుండ్రుప్రయోగించి, శివీయమున స్వాధీనము చేసికొనిరి.

ఇవెనుకు ఉత్తరభాగమున జర్మనులు రెండుసార్లు ఎదిరించి ఇందులో ఒకసారి విషవాయు పూరితమగు గుండ్రుల ప్రయోగించిరి. రెండుసార్లు కూడ చాల నష్టముతో మేము వేరుకకు నెట్టితిమి. దగ్గర నుండి బ్రిటిషు వారు ఫిరంగులనువేసి చాలనష్టమును కలిగించిరి. విషవాయు పూరితమగు గుండ్రులవేసి రెండుసార్లు, యెదిరించి కాని కొనసాగలేదు. పోరాటములో నొకరి నొకరిని, హితుమకొని చనిపోవుచున్నప్పుడుకూడ మేము ఒక జర్మను ఉద్యోగి ప్రాణములను రక్షించితిమి. ఇతనిని వెనుకభాగమునకుతీసికొని పోవుచుండగా, ఊపిరితీరక మరణావస్థలోనున్న ఇద్దరు ఆంగ్లేయు సోల్దరులను చూచె. ఇక డక్కడ ఆగి నవ్వును దానినిగురించి నీవేమను కొనెదనని చెప్పినాడు. పట్టుకొని బడితెక్కిన జర్మనుదేశీయునుకూడ మృతప్రాణముగనే సంచరించి కృతఘ్నియైయుండెను. యుద్ధములో జర్మనీవారు క్రొత్త వద్దకుల నవలించుచున్నారు. ఈదేశముచేయుచున్న కిరాతక భావమును మొరలంటు త్రొక్కివలెను. అనాగరికులకును, నాగరికులకును పుస్త్రుతము యుద్ధము ప్రారంభమైనది.

గుట్టుముమిడినుండి పరుట.

లండను మే 9:—తెల్లసెంటు జెనరల్ షర్ ఆర్. పి. ఓల్ కాదుగాను గుట్టుముమిడినుండి పడిరి. వెల్పుతగిలినది.

ఫ్రాన్సు

పరామ ప్రకటనము.

లండను మే ౧:—పారిసు. యుద్ధరంగముందంతటను ఫిరంగులయుద్ధము జరిగినదని శత్రువులు ప్రకటించిరి. తెన్నుకు పట్టెమును జర్మనులు బలముగ నేర్పరచిన యొకస్థానమున పరామలాగిమియకొనిరి. బోయిసుట్టి పీటరు వైకి జర్మనులు ముమ్మారు దాడిచివు తిరుచుబడిరి. ఫెబ్రవరికి కుడిభాగమున పెట్టాగానై పున పరామవారు ఒకకిలోమీటరు దూరమువరకు ముందుకు పోగలిగిరి.

లండను మే ౧:— నిన్న సాయుకాలము ప్రకటించినది:— ఫ్రాంచివేత లెక్కువద్ద కొంతమంది జర్మను సైనికులను ఖియదీయగ పట్టుకొనినది. బగటెలేవద్ద మానుసారు జర్మనుల ను మనసేని నెనుకకు కొట్టివది. యుద్ధభూమిలో మిగిలిన వోట్ల ఫిరంగియుద్ధము జరిగినది.

స్వారిసు మే ౧:—నిన్న సాయుకాలము ప్రకటించినది:— నెకోనకు పడమటను, ముపెనలోని బూ సాబారులోను, జర్మను లెరింగిచ్చుట మేము ఫిరంగులను వేసియు, సస్పీలతో పొడిచియు వెనుకకు గొట్టి వేసితిమి.

ఫిరంగుల యుద్ధము

నేటిఉదయమున గాలి తిన్నగాలేదు. వర్షముపడుచున్నది. అందుచేత యుద్ధమునకు నిరోధముకలిగినది. మధ్యాహ్నము ఫిరంగుల యుద్ధముమాత్రము జరిగియున్నది. మ్యాజునది ఉన్నతప్రదేశములందీపొరాటము తీవ్రముగజరిగినది.

ఆంగ్లేయులను తీవ్రముగ దాకి

శత్రువులు చాల నష్టపడి పారిపోవుట.

లండను మే ౧:— పారిసు— సెంటులు జ్యూలియను వద్ద జర్మనులు ఆంగ్లేయులను తీవ్రముగ దలపడిరి. ఆంగ్లేయులు జర్మనులకు చాలనష్టమును కలిగించి తిరిమివేసిరి. ఆంగ్లేయులు ౬౦-౭ కొండమీద చాల కండకములను మరల స్వాధీనము చేసికొనిరిని యొకవార్త తెలియవచ్చుచున్నది.

రష్యా

గొప్పయుద్ధ మింకను జరుగుచున్నదో

దుక్తాకనును తమ స్వాధీనమయినదని జర్మను లనుచున్నారు.

సిమ్లా మే ౧:— రష్యను లిటుల ప్రకటించిరి. విప్రువాకును కార్పేజియకునుమలవను మధ్యపోరునిన్న చాలతీవ్రముగ జరిగినది. ఫిరంగులు నిరంతరమును కాల్చుచునని. శత్రువులు దునాదేనది కుడితట్టున సైన్యములను సమావేశముచేసి లిజాబ్లో లను ముఖ్యముగ దాకిరి. జర్మనులు నిల్వకాదని బాటుటయే గాక మాగ్గాకనును అచటికివృత్త మార్చుచుగూడ వాక్ర మించుకొనిరిని జర్మనులు ప్రకటించిరి.

ట్రాక్స్లో ఆస్త్రియావారు.

ట్రాక్స్లో మేము పట్టుకొంటిమిని ఆస్త్రియాను లనుచున్నారు. రష్యనులు సైన్యపునకు విజయయాత్ర సాగించుచున్నారు.

రష్యనుల విజయము.

వార్షికువరకజాలలో చాలపోరాటములు జరిగినవిగాని అన్నిటియందును రష్యనులకే విజయముకలిగినది. ఉత్తరపోలాండులో యుద్ధప్రతియుద్ధములు జరుగుచున్నవిగాని స్థాన చలనమేమియును లేదు. విప్రులొక్కమతీరమున సంక్రమణుకాంతయగనున్నది.

రషియావారి ప్రకటన

లంన్ మే 9:—7 వ తారీఖున విప్రులవరక కార్పాతియను కొండల మధ్య తమకు విజయము కలిగినదని ఆస్త్రియా వారు, జల్పనీవారుఅనుచున్నారు. రషియావారు 7వతారీఖున ముల్లా కార్పాతియకులమధ్య ప్రాసార్యుద్ధము జరిగినదని చెప్పుచున్నారు. శత్రువులు మొత్తసేపటికి ముందువైపునుండి వచ్చి రషియనునేనెవడిరి. శత్రువులకు లాభముకలకలేదు. శత్రుసేవకు చాలనష్టముకలిగినది. వారుచాల అలసికట్లు అక పడుచున్నారు. మన సేన మాటిమాటికివిరామములేకుండ శత్రువులమీదపడుచున్నది. కెరల్ కార్పిలాఫ్ గాన వాయుకత్తము క్రొదకున్న రషియనుసేన డక్టావైపునకు మరలిపోవు చుండగా శత్రువులవచ్చి ముట్టడించిరి. రషియనులు తీగముగ పోరి దోచవేసికొని వెల్లిపోయి.

పీటరుగ్రాడు మే 7:—రష్యను అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—నెలిషియాగా ౧ విశ్వలా, కార్పేతియా లకు మధ్యచాలతీవ్రముగ పోరాటము జరుగుచున్నది ఇక్కడి పోరాటము గొప్పయుద్ధ ముగ ముంపడిజర్మనీవారి విచాల అక్షేపిణీ లెక్కుడకు వచ్చినది

మూవ వైపున రష్యను సేనలు జయుచుకే యున్నవి మట్టప్రాంతములందు జర్మనులను వెనుకకు కొనిపోవుచున్నారు.

నియూను పట్టుకొనుట.

లండన్ మే 9:—రషియాదేశమునందు వార్షిటిక నముద్రప్రాంతము ఉన్న లిమిపట్టణమును ౭ శతవరుకుంటిమని జర్మనీవారు అనుచున్నారు. జర్మను యుద్ధనావలు పట్టణముమీద ఫిరంగులు కాల్చినవి. ముంగినికి కొట్టుకొని జర్మనీవారి డిప్లొయరు ఒకటి ముగిసిపోయినదని రషియనులు ప్రకటించుచున్నారు ఇంతేలియూ జర్మనీవారు పట్టుకున్నట్లు రషియనులు చెప్పెదమలేదు.

బెల్జియము

ఒక బ్రిటిష్ సైన్యమును మునిగిపోవుట.

లండను మే 8:—నాకాధికారులు తిరిగి వివరమును ప్రకటించిరి:—“మూరీ” అను బ్రిటిష్ సైన్యమును నిన్న బెల్జియను సరిహద్దును పరిచేయించుటగా మందుగనికెగిరి మునిగిపోయినది. కళానుబంధము చోట్లమీదనున్నది. “మూరీ” మునిగిపోవుచుండగా “క్రాస్ రేడ్” అను డిస్ట్రీయరుబోట్లనుగిరిపి మూరీకళానుబంధము సాహాయ్యముచేయ ప్రయత్నించుచుండెను. ఇంతలో జర్మనులు బెల్జియను సరిహద్దును దాటినట్లు క్రాస్ రేడ్ దురుహితకాల్పిరి. 90 నిమిషముల ఆ ప్రాంతముననే యుండి క్రాస్ రేడ్ దురుహితకాల్పిరి అక్కడ నేరదలిపెట్టి వెళ్లిపోయినది. మూరీ కళానుబంధము క్రాస్ రేడ్ దురుహితకాల్పిరి ఎక్కిన కళానుబంధము గాని తిరిగి మిది, 7 గుడ్డ అప్రెన్టీస్ చిక్కివారియు, వారిని ఖైదులుగ జైలువాసుకు తీసికొని వెళ్లితిమనియు జర్మనీవారు ప్రకటించిరి.

జర్మనీ

జర్మనులు బిల్గోను ఆక్రమించుకొనుట.

లండను మే 8:—జర్మనులు బిల్గోనాక్రమించుకొనిరని బెల్జియ ప్రకటనములను తెలియుచున్నది.

టర్కీ

హైదర్ నల్లు ముట్టడి

కమలూర్ దు సేనలను దింపుట.

హైదర్ నల్లు మే 7:—పరాసు అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు:—టర్కీవారి దృష్టిమరలుటకై కమలూర్ దు సేనలను దింపబడినది. ఇది జయప్రదముగ నెరవేరినది. ఏప్రిల్ 6 వ తేదీని మరల ఈ సేన స్త్రీయలలో వెళ్లివచ్చినది. కడపటికొటను ముట్టడించుట.

మరలకొకసారి సరాటంకముగ నైర్మూలను దింపుట మే 7 వ తేదీని ఇటుల తిరిగివచ్చినది. నాగరకొటయొక్కటి మాత్రమే ఇంకను కొంగుబాటునకు రాలేదు. నాకాదకమా కొట్టవై సరిగుండున బరవుచున్నది. సాంధ్యస్థితిబహుళులకు మధ్యనైర్మూలను నిరాటంకముగ మరలడిగిరి. ఆ ప్రదేశము నకు గురియై యున్న మిట్టలు గూడ మనస్వాధీనమైనవి. అని మిటలీను రాయబారి డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రకటన ప్రాసెను.

6 టర్కీనావలను ముంచుట.

లండను మే 8:—రషియను బాస్ ఫోర్స్ వెలుల సేనలను తీసికొనిపోవు 6 టర్కీనావలను ముంచిరి. ఇదిగాక రెండు టర్కీనావలు మార్మోరాసు ప్రములో మునిగి పోయినవి. ఇవి ఎంచువల్ల మునిగినవో తెలియదు. అది యానోపిలు నగరములోనున్న టర్కీనావ సేన కొంత మిడియాకు వెళ్లినది. అని ఏ థెయిన్సు అండ్ వాచ్ రచ్చినది.

దక్షిణాఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధము

బోధాగారి సేనలు

రైలువే జంక్షనును ఆక్రమించుకొనుట.

లండను మే 8:—జనరలుబోధాగారి సేనలకారిబిజ అను ముఖ్యమైనరైలువే జంక్షనును పట్టుకొనినది. ఇది స్వకో పతుండుకు 115 మైళ్లదూరములోనున్నది. ఈ సేనలు త్వరలో విందుమాట్లకు ఆక్రమించుకొనవచ్చును. ఉత్తరభాగమునను దక్షిణభాగమునను యుద్ధము చేయుచున్న సేనలు మరి యొక రైలువేను సమీపించుచున్నవి.

చీనాజపాను

చీనాజపాను వ్యవహారములు

లండను మే 9:—చీనా జపానువరతుల నన్నిటిని అంగీకరించినదన లండను నగరములో నన్న జపానురాయబారి రోటరు వార్తాకంపెనీవారికి తెలిపినాడు.

వ్యవహారము పరిష్కారమగుట

లండను మే 7:—జపానువారు కోరినవరతులను చీనా వారు అంగీకరించినట్లును, వ్యవహారము పరిష్కారమగుట నిజమనియు, రైటువార్తా సంఘమునకు తెలియుచున్నది.

అసలుకోరిన మాట్లలో జపానువారు కొన్నిమాట్లును చేసినట్లును, పికింగుపట్టణములోని జపాను మంత్రితగాదా లేకుండ వ్యవహారము సానుకూలమగుటలు తెలుపకై సంతకమునియోగించుచు రినియుకూడ పీకి తెలిపినది.

దక్షిణాఫ్రికా

కూనూరులో యుద్ధవిధి సంబంధము

ప్రదర్శనము.

కూనూరు మే 8:—కూనూరులోని వారీమలు లీ ప్రదర్శనము నేర్పరిచిరి. నిన్నుమధ్యాహ్నము మీ ప్రదర్శనము కూనూరుకల్లబ్బులో జరిగినది. శ్రీ వెంట్లండు ప్రభువుగారు శ్రీపబ్బి గారు తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు, కొచ్చిను పెద్దరాజుగారు (రాజ్యపరిత్యాగము చేసినవారు), ప్రస్తుతపు కొచ్చిను రాజుగారు, హోల్కూరు మహారాజుగారు, కొల్లెంగోడు రాజుగారు, బోడగయ్యకొండ రాజుగారుబంబులు మున్నగు గొప్పవారు వెళ్ళుచుండి వచ్చిరి. రెయిన్వాలె దంపతులు బామ్మలంతంగి నేర్పరిచిరి. వేరువేరు ప్రదేశములనుండి జరి లడిలు వంపించినవి. వీనినన్నిటిని పెద్ద అంగడిలోనికల్లను దొరసాని గారుచూపిరి. దత్తదేవకన్యగారు మిథాయిదుకాణము గ్రీవుకన్యగారును షాన్సుస్మితు దొరసానిగారును పండ్లు కాయ గూరల మకాణములను, ఏర్పరిచిరి. క్రైస్తవదేవాలయ సంబంధ ములగు వస్తువుల నమ్మదుకాణమును మిటుకోలు దొరసాను లేర్పరిచిరి బామ్మలదుకాణమును కార్మికలు, వంటకూర్చుదొర సాను లేర్పరిచిరి. పెద్ద ప్రాతపు సక్కులులను నిబద్ధదొరసాని గారు వెట్టిరి. పల్లెటూళ్లవస్తువులను రాయలదాసను కన్యగారు విక్రయించిరి. చిన్నిపిల్లల దుస్తులనుకాణమును బాబింగ్లను బోన్సుక్రొను దొరసానులు వెట్టిరి. ఈ కుస్తులను చంటిబిడ్డల తల్లిలే విస్తారముగ కొరి. వీటితోవేయు రంగులను ఘోటా గ్రావులను ఇ. డబ్బూ. స్టాస్ గారు ముగిరి. యుద్ధనావకందక ములు మున్నగువి చిత్రముగా చూపబడినవి. అనేక విశేషము లేర్పరచ బడినవి. కసారాలలో స్త్రీలు రైల్వేనియందువులను మిత్రమండలివారి కెండాలను కట్టుకొని లేయాటనీటి నొసగు చుండిరి. ఒక ప్రహసనము ప్రదర్శించబడినది. ఈ ప్రదర్శన మును వెంట్లండు ప్రభువుగారు బహిరంగముచేసిరి.

గాంధీదంపతులు.

బెంగళూరుకు విచ్చేయుట.

బెంగళూరు మే 8:—బెంగళూరుపావులు ప్రత్యే కము కోరినందున గాంధీదంపతులు నేడు బెంగళూరుకు విచ్చేసిరి. గవర్నరు మేటు హైన్సులలో నుంచుటకు గోల్డే గారి గౌరవార్థముగ నొక, చిత్రపటము తయారుచేయించిరి. మధ్యాహ్నము వీరు వీని ప్రకాశపరచిరి. దివానుబహద్దరు ఫుట్ట న్న పెట్టిగారు పావులపక్షమున స్వాగతప్రత్యుపపాదించిరి. డబ్లి యు డేవిసుగారు, ప్రాతనిధ్యముగురించియు, తెలుపుచు స్థానికస్వ పరిపాలనముగురించి రాజ్యప్రతినిధిగారు చెప్పినమాటల నదహరించిరి. గాంధీగారు సమాధానము చెప్పి మి కొంతకేసుపర్య కించి తరువాత సభముగిరినది.

గాంధీ దంపతులు నేటిరాత్రి బొంబాయికి దయ చేయుదురు.

బొంబాయి

బొంబాయి రాజధాని సభ.

పూనాలో సమావేశమగుట

పూనా మే 8:—పూనా సార్వజనికసభ వారి యాజ మాన్యముక్రింద ఏర్పాటుచేసిన 7వ రాజధాని సభ నేటి ఉద యము పూనా నగరమునందలి కిర్ లోస్కూరు కంపెనీ హాలులో సమావేశమైనది. ముమారు 500 మంది ప్రతినిధులు వచ్చిరి. హాలు ప్రేక్షకులతో నిండిపోయినది. కొంకాన్, దక్కను; బొంబాయి, ఖంబేష, వాసిత్ ప్రాంత ములనుంచి ప్రతినిధులువచ్చిరి. సభాధ్యక్షులగు బాపిటిస్టాగా రి వారు బసచేసిన ఇంటివద్దనుండి ఉత్సవముజేయు సభాస్థా నమునకు తీసికొనివచ్చిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు, సంఘ సభ్యులు వీరిని యెదుర్కొని లోనికితీసికొని వెళ్లిరి. సభికులు “వందేమాతరమ్” అని జయ జయ ధ్యానములు సల్పిరి. సభకు నచ్చింపాలో లిలకు, ఉపాసన, బెర్లికరండికర్ మొదలగు ప్రముఖులు గలరు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు అన్నస్వామి పట్నాభగారు యీ సభ పూర్వపు సభాపథులమీదనే జయ పురుషుమని చెప్పిరి. కాంగ్రెసుకు కొత్తరూపు యేర్పడి యిప్పుటికి 7 సంవత్సరము లై నను, బొంబాయి రాజధానిలో కొత్తరూపు ప్రకారము రాజధాని సభను జరుపుటకు ప్రయత్నము జరుగలేదు. బెంగాలులో ప్రజాభిప్రాయమును గరిగాలెలుపుటకు పాతరూపుప్రకార మే రాజధానిసభను జరుపుచున్నారు. ఏడరివారు ఆపూరిలో సభలనుచేసి కాన్ఫరెన్సులకు ప్రతినిధులను పంపవలసినదేకని

కొత్తరూపు ప్రకారము అధికారముగల సంఘములమాత్రమే ప్రతినిధుల నెన్నుపద్ధతి సరికాదు.

సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట.

ఆనరబుల్ బెర్లిగారు ఉపపాదించి ఆనరబుల్ ఉపా సనిగారు బలపరచిన తరువాత బాపిటి స్టాగారిని అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనిరి. విషయ నిర్ణయసంఘము సభికులను ఎన్నుకొనిన తరువాత సభను సాయంకాలమువరకు నిలిపిరి

తిరిగి కూనుట.

సాయంకాలము ౪ గంటలవేళ తిరిగి సభ కూడినది.

మొదటి తీర్మానము.

బ్రిటిష్ వారు, వారి మిత్రులు, నిరంకుశాధి కార మునకు, డాక్ర ము నకు గుడ్డిరు పీ త ము గు జర్మనీతో పోరాడి ప్రపంచములోని నిరాధారముగనున్న చిన్నదేశముల స్వాతంత్ర్యమును నిలుపుటకు న్యాయముగ యుద్ధమును చేయు చున్నారని ఈసభ వారుతలచుచున్నారు. దేశ్యముతో చేయు చున్న యీ యుద్ధమునందు బ్రిటిష్ వారికి, వారిమిత్రులకు జయము క్షిలగవలెనని యీ సభవారు దేవుని ప్రార్థించు చున్నారు.

ఈ తీర్మానమును బెర్లిగారు ఉపపాదించి ఈక్రింది విషయములను చెప్పిరి:—హిందూదేశపు ప్రతిభలు యీ యుద్ధములో ఘనముగ పోరాడుచున్నారు. మిత్రమండలివారిజయ ము హిందూదేశములకు ఆనందమును గర్వమును కలిగించును.

ఈ తీర్మానమును తిలకుగానుకూడ బలపరచుచు మహారాష్ట్రభాషలో మాట్లాడిరి.

గోల్డేగారి మరణము రాజనీతి కోవిదుడును, నూత్ను బుద్ధిగల గొప్పవాయకుడును, దేశ భక్తుడును, అలయిక యెరు గని శక్తి, స్వార్థములేని భక్తినియాపి మార్గదర్శకుడైనట్టియు, గోపాలుకృష్ణ గోల్డేగారి మరణమువలన హిందూదేశము నకు చాల నష్టము కలిగినది. ఈ సభవారు గోల్డేగారి కుటుంబ మునకును, హిందూదేశ సేవకు సంఘమునకును తమ దుఃఖమును దెలుపుచున్నారు. ఈ తీర్మా నమును తిలకు మరాఠీభాషలో ఉపపాదించుచు గోల్డేగారి దేశసేనను మెచ్చుకొనిరి. అనేకమంది గుజరాతీ, ఇంగ్లీషు భాషలో మాట్లాడి తీర్మానమును బలపరచిరి. సభికులందరూ యీ తీర్మానమును అంగీకరించిరి.

హార్దింజ ప్రభువు.

సతారా కాపురస్థులగు కరండికార్ గారు హార్దింజ ప్రభువును మరికొంతకాలము వైప్రాయిగ ఉంచవలెనను యీ క్రింది తీర్మానమును ఉపపాదించి:—హార్దింజ ప్రభువుగారి ఉదారమగు రాజనీతి, దేశములయెడ వారికిగల అభిమానము ప్రజలకు వారియందు ప్రేమను పుట్టించినది. హార్దింజ ప్రభువు దేశీయులయొక్క రాజకీయమును కోరికలను అభిలాషలను తీర్చునని జనులు కనిపెట్టుకొని యున్నారు.

హార్దింజ ప్రభుగారి వైర్యము సంయుక్తరాష్ట్రముల కార్య నిర్వాహకసభకు ప్రభువులు నిరాకరించినందుకు వారి చర్యను ఖండించుచు సామ్రాజ్య కా స న స భ లో మార్చి 25 వ తారీఖున చెప్పినమాటలను గ్రహించవచ్చును. ఈతీర్మానమును సభికులు ఆనందముతో అంగీకరించిరి.

సారాయిలు రాజుగారు బార్డిచక్రవర్తిగారు తమ మంత్రిములో సారాయిలను ఉపయోగించరాదని ఉత్తరవు యిచ్చి అధికారులకును, ప్రజలకును, మార్గ దర్శకులై నందుకు యీసభవారు సంతోషించుచున్నారు. ఈతీర్మానమును ఉపాసనిగారు ఉపపాదించిరి. సభికులందరూ అంగీకరించిరి. వాటిసభ ముగిసినది.

రెండవనాటి చర్య

పూనా మే 9:—సభ తిరిగి నేటిఉదయము సమావేశ మైనది. చాలమంది సభికులు వచ్చిరి మూడు తీర్మానములను గురించి చర్చ జరిగినతరువాత సభవారు అంగీకరించిరి. సతారా కాపురస్థుల కరండికార్ గారు బొంబాయిరాజధాని లో సారాయిల అమ్మకము అధికమగుచున్నది. తగ్గించవలసిన దని దొరతనమువారిని కోరుచున్నాము. అను మొదటితీర్మా నమును ఉపపాదించిరి.

సారాయిదుకాణములకు లైసెన్సునిచ్చు అధికార ముగ్గిరి విమూఢ అధికారుల నుండి తొలగించ వలెను. ఆయా ప్రదేశములలో ఆబ్కారీ కమిటీలను ఏర్పరచి లైసెన్సులను యిచ్చుటకును యితర విషయములను నిర్ణయింపు టకును అధికారము యివ్వవలెను. ఇగి వరకు ఉన్నవి గాక క్రొత్త దుకాణములను పెట్టుకొందుటకును ఇదివరకు ఉన్న స్థల ములలో వైనా ఈమవచ్చిన మొగవారిలో నూటికి 60 మంది కూడదని కోరితే ఆదేశమును యెత్తివేయవలెను సారాయివాహకము వలన లాభము పొందవలెనని కూర్చున్నవారి చేతగాక యితరసంఘములచే సారాయిలను అమ్మించుటకు గవర్నరుమెంటువారు తగిన ఏర్పాట్లను చేయవలెను. సారాయి ప్రాగుడును తగ్గించవలెనని, నిర్మూలము చేయవలెనని ప్రయ

ఆంధ్రపత్రిక

1915-న సం! మే నెల 10-తేది

సోమవారము.

జపాను-చీనాలు.

తూర్పుదేశన. కారుమబ్బులు క్రమ్ముకొన నారంభించినవి పాశ్చాత్య నాగరిక దేశములు నింగివిరిగి నెత్తిన కడినభాతిని ఘోర రణరంగణ మున నిలిచి పరస్పర నిజయకాంక్షతో పోరాడు చుండుట యొక్కయనీతి పౌరస్వదేశములలో ప్రతిఫలించుటలొ చిత్రము విశేషములేదు. జర్మనీ యెట్టులు ఇటీవల విబది స యత్నముల లోపుగ పశ్చిమఖండమున నభివృద్ధియొనగదో అట్లులే జపానును తూర్పున నభివృద్ధియొనగి. జర్మనీ విజగి దిని వ్యాపార కాంక్షయు రాజ్యకాంక్షయు కొని నదో అవగిదిని జపానును రాజ్యకాంక్షయు వ్యాపార కాంక్షయు కొనినది. అయిన జర్మనీ జపానులకు విభేదములు లేకపోలేదు. జర్మనీ మానవాదర్శము లను గ్రహించుటలేదని ఘంటాపథముగ తనప్రజకు తత్వోపదేశ మొనర్చినది. జపాను ఆపనిని చేసియుండలేదు. జర్మనీకి చుట్టు ముట్టును సామ్రాజ్య ధోరేయములును చిరకాలప్రవర్ధమా సములను నగు ప్రబలరాష్ట్రములు గలవు. జపా నునకును నట్టిరాష్ట్రములు లేకపోలేదుగాని యవి యైరోపియనురాష్ట్రములవంటివి గావు. పేర్కొన నొందినచో యుద్ధారంభ మప్పటికి రుష్యా, చీనా, అమెరికాలు పోరుగు రాష్ట్రములుగను జర్మనీ, ఇంగ్లాండులు రాష్ట్రములులేని వైనను నాప్రాంత ముల లాభాలాభములు గలవిగ నుండినవి. ఇందులో నమెరికా స్వతంత్ర ప్రజా పరిపాలిత రాష్ట్రముగుటచేతను దక్షిణ అమెరికా స్వతంత్ర రాష్ట్రముల కొకవిధమగు సంరక్షకత్వము వారోపించుకొని దానిని మన్రో డాక్ట్రీనను ప్రకటనయందు ప్రకటించి యుండుట చేతను కొంచె మించుమించుగా నారాష్ట్రముల వ్యాపారము సంయుక్త రాష్ట్రములకే చెల్లుచుండుటచేతను ననవసరముగా తూర్పు ఆసియాసమ స్థలలోకి దూరము నమ్మక మున్నది. యుద్ధము వలన జర్మనీబల మిప్రాంతమున నదృశ్యముయినది. మహాఘోర సంగ్రామమున నుండుటచేతను జపా నుతో స్నేహముగా నుండినయెడల మంచూరి యాలో తనకుసాయము కలుగునను తలంపుచేతను రుష్యావీమయు నాటంకిము చేప్పజాలదు. ఇంగ్లాండుతన మిత్రమండలితో సియుద్ధమున ముగ్గుయు యుండుటజేసి తనకు జపాను విరోధముగా పోవ కుండు సంతకాలము వ్యతిరేకముగా పల్కబోదు. ఇక చీనావిషయము నాలోచించితిమా అచ్చట ప్రజాపాలన మారంభమయి ఎత్తో కాలము కాలేదు. విప్లవమునకు కారకుడయినను సున్యా డోసే నెచ్చటనో దాగియున్నాడు. ఇప్పుడధ్యక్షుడుగానుండు యూనికేగారు సున్యాతుసేను పక్షముగా జరిగినపిఠూలకు ప్రతికారము చేసి కొంత కుదురుకొని పూర్వ ప్రజాప్రాతినిధ్యము పోషగదని నిరంకుశముగా పరిపాలించుచున్నాడు.

ఆధికముగా గాని రాజకీయముగా గాని మరియే విధముగా గాని ఇతరులమున చీనా బలవంతముగా లేదు. ఎదుర్కొనుటకు శక్తికలదిగా కానరాదు. మొదటినుండియు జపానునకు చీనాపై నొక కన్నున్నది. అచ్చటికి జర్మనులు ప్రాంతులు అమెరిక నులు ఆంగ్లులు మున్నగు యత్రదేశములు వచ్చి వ్యాపార సౌకర్యములను రైల్వేవరములను ఒడయు చుండుట జపాను మ్రొగలేక మ్రొగుచువచ్చిన దనుట నిక్కువము. సంయుక్తరాష్ట్రము దక్షిణ అమెరికాపైని వహించినంతకంటె నెక్కువగా తాను చీనాపైని రక్షకత్వము వహింపవలెనని యాశపడినది. కొంతవరకు బయటి బలవత్తర జాతులకు జరిగి ప్రభుత్వాధికారమున నుండు నుత్త మజాలు చీనా విషయమున సమ్రుధ మూనినను జపానుప్రజాయూరకుండునది గాదు. ఈ కారణ ముచేత స్వతంత్రముగా నుండవలెను చీనాకును చీనాయందు స్థిరాసనము వైచికోనజూచు జపాను నకును కొంతవైషమ్యము కూడ కలిగినది. ఆత్మ వ్యవస్థ మిటీవల తటస్థించిన కొన్ని సందర్భముల చేత నెట్టి పూర్వవైరమే యెట్లు తంత్రీహర్షల వలన తెలియవచ్చుచున్నది. ఇప్పటి ఘోరసం గ్రామపు నడకలో జర్మను అధినివేతమగు సింక్ల పకటయు జపానువారు సింక్లను ముట్టగించున ప్పడే తరువాత తా మద్దానిని చీనాకు నిచ్చివేతు మని ప్రకటించుటయు మాచదువరులకు జ్ఞాపక ముండవచ్చును. సింక్ల పడిన పిదప జపాను వారు ఆస్థానముండు మండలము సంతయు యుద్ధకాలము నందువలె నుంచియుండిరి. అట్టియునికిదలను తీసివేయవలసిన దని కొన్నిమా సములక్రింద చీనావారు కోరిరి. అప్పటికి జపా నులో ప్రభుత్వపు కార్య నిర్వాహకులు మారి క్రొత్త కార్యనిర్వాహకులు నిర్వచితులు గావలసి యుండిరి. కావున నధికారముననున్నవారు ప్రజా ర్కేదోసంతుష్టి కలుగజేసినగాని నిలుచుట దుస్సాధ్య ముగా గన్పించెను ఈలోపు చీనావారి కోరిక తెలియ వచ్చుటయు చీనావారికి నన్నిదృష్టులును మరలునవయ్యెను. చీనాయొక్కకోరికలైన జపా నువారు ఇరువదియొక్క కోరికలను కోరుచు ప్రతిక సంపిరి. దీనియందేమి కలదో యదివర కెవ్వరికిని దెలియదు. కాని యూహలనుబట్టి రహస్యముగా బయటికివచ్చిన సంగతులనుబట్టి చీనాజపాను వార్తా పత్రికలలోపంపుర దూషణతోగూడుకొనిన మహా తీవ్రచచ్చ జరిగినది. జపానాంగ్లభూమికి తొమ్మిది కోరికలనే కోరినదని తెలిపినదని వదలి కలిగినది. కొంత కల్లోమయినతోడనే జపాను తనకోరికలను స్వల్పముగా మార్చియుండును. ఎన్నిమారులు ఆం గ్లమంత్రులను ప్రశ్నించినను నీసంబంధములలో నాంగ్ల లాభములు వడిపోవు ప్రమేయ మేమియు లేదనుప్రత్యుత్తర మిచ్చుచువచ్చిరి. కాని లోకము నకు మాత్రమొకటిగా జపానుకోరికలు తెలిసి నవి. రైల్వేల విషయమున జపానునకు చీనాలో యాంగ్లను సదీతీరములలో గూడ స్వాతంత్ర్యము లియ్య వలయుననియు, ఖనిజముల త్రవ్వకొను స్వాతంత్ర్యము లియ్యవలెననియు జపాను అను మతిలేక విదేశజులకు చీనాకుజేరిన దీవులనుగాని భూములనుగాని కొలునకియ్య రాదనియు, చీనా లో నుండదగిన సైన్యాధికారముల జపానుసల హతో నేర్పరచుకొన వలయుననియు చీనాకు గావలసిన ముదుగుండు సామగ్రుల జపానుమూల కముగానే సంపాదింప వలయుననియు మున్నగు పరత్తులను జపానుకోరిన దనుటస్పష్టము. చీనా యమెరికా వంశజూచుచు కాలముగడపి ప్రత్యుత్త రమిచ్చినదిగాదు. ఇటీవల జపాను ఈవిషయము లంగీకరించినచో సింక్లనుమరల చీనాకునియ్య నా లోభింతునని తెలియజేసెను. చీనావారు ఆలో

చించి ఇంతవరకు మీకోరికలను మేముకొనెద మని యొకమితి తెలిపెవరట. యాంగ్లీ సునదీ ప్రాంతముల విషయమునను జపాను సలహాల సంగి కరించు విషయమునను జపానునుండి ముదు గుండు లోకపరిమితికి మించక కొనువిషయ మునను చీనావారు లోబడలేదు. అంతట జపాను కయూచోసంగతి తలపెట్టరాదని హుంకిరించుచు సింక్లగల క్యాటంగు మండలమున సైనికపరి పాలనను ప్రకటించి మార్చిపంపిర కోరికలకు నొప్పి కొనకయున్న చీనావారు యుద్ధసన్నద్ధులు కావలసిన దని జపానువారు ఖండన కత్తమును మొన్నటిదిన ముప్పి. నలువదియెనిమిది గంటలకాలము వ్యవధి నొసంగిరి మొన్నటిదినమే చీనాప్రభుత్వమువారు ఒక్కసంగతి మాత్రము నిర్ణయించుకొని యన్ని కోరికలకు నొప్పికొనెదమని తెల్పినారట. అనిర యము నైన జపాను అంగీకరించుచో లేదో తెలియవలసియున్నది. నేటివార్తలవలన జపాను కోరికలలో మరల కొంత మార్పు నొనర్చి నదనియు సాధి కుదురుననియు తెలియుచున్నది. ఎట్లెనను చీనాయొప్పకొని తీరవలసినదిగా నే యున్నది. చీనా సర్వయావలె నుండియుండిన నీవ రకే సంగ్రామము ప్రారంభమయి యుండును కాని ఇప్పటిచీనా యొప్పకొనునందు అసంతృప్తి కలదు. యుద్ధానంతరము తక్కిన లోకబలములు విషయపర్యాలోచన యొనర్చకమానవు. నవీనము గావచ్చిన యధికారమును జపాను సర్వసాత్త్విక ముగా నుపయోగించు కొనునను నమ్మకమును లేదు. జపానుబలమునకు జంకి నేడంకేతమయిన చీనా ముందు యుద్ధములకు బీజము కాక మాన దని జడియవలసి యున్నాము.

‘లూసిటేనియా’ హత్యవరంపర.

నేటితో జర్మనీవారు నరహంతకులను కీర్తికి పట్టభద్రులై లోకములోని నాగరిక జాతులదృష్టికి మహాక్రూరులుగా గన్పించునీతినిట్టి యుండుటకు నిజముగా లోపిహిత మరయువారెల్లరును చింతిల వలసి యున్నారు అచిరకాలము క్రిందట మహా నాగరికజాతులలో నెక్కుటియని పేరు గాంచి యుత్తమ శాస్త్రాభ్యసనమునకును కళాభివృద్ధికిని నిలయమైయుండిన రాష్ట్రము యుద్ధముచేట దుస్సహ దురంతములకు నొడిగట్టునని లోక మను కొని యుండినదిగాదు. ‘లూసిటేనియా’ నావ స్త్రీలు, బిడ్డలు, సాధారణప్రజలు మున్నగు ప్రయాణికులకును కలకల లాడు ప్రాణములతో నిండు వికాసముతో నిండ్లంక దృష్టులు నిగుడ్చిపోవు చుండువారిని 2,180 మందిని మోసికొని మహా సముద్రమువయి గంభీరముగా తేలుచు పోవుచుం డినది. ఎక్కడినుండియో పిడుగువలె బయలుదేరి వచ్చి జర్మనులూప్సిచ్ దానిని బ్రద్దలుచేసెను. ఆవిషయమున నెట్టికలవరము కలిగెనో, ప్రయాణికు లెట్టి మనోవిభ్రమములకు పాత్రులయిరో, తమవిధి నెంతదూరిరో యెవ్వరూహింపగలరు. ఇప్పటికా 2180 గురలో 703 రు రక్షితు లయినట్లు విచు చున్నాము. వేయికిపైగా నీరీతి నరహత్యగావిచిన జర్మను యుద్ధసేనిని నా రాక్షస నాయకుడగు రావణుడైన సమర్థింపగలడా? క్షౌరజరుగారి హృద యమున ననుతాప లేతమైన లేదా? శత్రువుల రంగమునమడియించుట మగతనము. రమునునిరోధించుట యుద్ధసీతి. కాని ఎన్ని వర్ణములవారోయయి లోక దులును ననాధలగు స్త్రీలును గర్భముచేర్చి పాపమునకు ముననైచ్య మున్నదా?

బరోపా మహాసంగ్రామము.

జర్నలు నబు మేరైసుల దురాగతము

లూసిటేరియా స్త్రీమరును టూప్రియో చేయుట.

1562 మంది చనిపోవుట.

అమెరికాలో గొప్పసంక్షోభము కలుగుట.

లండను మే 7:— చాలమంది ప్రజలు రక్షింపబడి యుండునని జ్యూసెన్ కంపెనీవారికి ధైర్యముగనున్నది.

స్త్రీమరుమీద ప్రయాణికులు.

ఈ స్త్రీమరుమీద మొదటి తరగతిలో 90 మందియు రెండవ తరగతిలో, 662 మను, మూడవ తరగతిలో 661 మందియు ప్రయాణికులుండిరి. మరియు కళానుల సంఖ్య 665 మంది.

క్రీస్తుప్రభు నుండి సాహాయ్యముచేయుట.

క్రీస్తుప్రభు పట్టణమునకు అడ్డొకటి వెంటనే పడవలను సాహాయ్యముగ పంపించెను. నాలుగు స్త్రీమరులు, 5 పడవలు మున్నగునవి పంపబడినవి. స్త్రీమరుమీద చాల చిన్న పడవలున్నవి.

స్త్రీమరు మునిగిపోవుట.

లూసిటేరియాలోనివారు సాయంకాలము 2-12 నిమిషములకు తిప్పుల పడుచుండిరి. 2-38 నిమిషములకు స్త్రీమరు మునిగి పూర్తి అశ్వశక్తిమైనది. లూసిటేరియామీది 20 పడవలలోను, 16 తదితరపడవలలోను ప్రయాణికులు మున్నగువారు ఎక్కిరి.

మొండేమియు తెలియజేయ కుండగ నే లూసిటేరియా ముంచి నేరుబడినది. కొన్ని పడవలు తీరమునకు వచ్చుచున్నవి.

వాయువాస్త్రము పంపుట.

చాలమంది జనులున్నారు. వెంటనే వచ్చిరక్షించవలసినదని తేకపోయినయెడల చాల ప్రాణనష్టము కలుగును. అని స్త్రీమరుమీదనుండి వాయువాస్త్రము పంపించిరి.

నాకాదళమువారు చెప్పసంగతి.

లండను మే 8:— నాకాదళాధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లూసిటేరియా స్త్రీమరునుండి రక్షింపబడినవారు క్రీస్తుప్రభుచేవుకు వచ్చి చేరుచున్నారు. దెబ్బలు తగిలిన వారిని వైద్యకాలనపంపి చికిత్సచేయబడుచున్నది.

అయిదారు వందలమంది రక్షింపబడుట.

క్రీస్తుప్రభు పట్టణమునుండి నాకాదళాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— అయిదారు వందలమంది రక్షింపబడిరి. వీరందరూ ఒక చోటుకు చేర్చబడిరి. చాలమందికి కొద్ది కొద్ది దెబ్బలు తగిలినవి. చాలమంది చనిపోయిరి. కొందరు ప్రయాణికులు కిన్నెల పట్టణమునకు వచ్చిరి.

ప్రయాణికులు కిన్నెలకు వచ్చుట.

నాకాదళాధికారు లిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లూసిటేరియానుండి రక్షింపబడినవారిలో పడకొందుగురు మాత్రమే కిన్నెల పట్టణమునకు తీసికొనిరాబడిరి.

అమెరికాలో ఆందోళనము కలుగుట.

లూసిటేరియా స్త్రీమరు ముంచికేయబడినట్లు బహులలో తెలిసి; వర్తకులకు ఆందోళనము కలిగినది. హుండీల

ములకు నడచుచున్న నుత్తరువులపాలించి యుండుట స్పష్టము. కన్ను మూసికొని కాల్పులయే పద్ధతిగా నవలం బించుడని తమ సముద్రాంత గ్రాముల నాయకుల కానతిసరిగి వారనుట విధితము. ఇట్టి యువాయువు నాధారపడినవారి లోకమునుండి ఆహిష్కరింక బడవలసినదని యొక ప్రతీక వ్రాయుట చిత్రనూ? ఈసంభవమువలన జర్మనీ ప్రతిమానపురి హృదయమునకును విరోధి యైన దనుటకు సాదేహమున్నదా? ఇది యంతయు జర్మనీకిని

రషునకు నెంతో దూరము లేదనుటను

చేతదా? జర్మనీచేసిన ఈపాపపు

కేచరిత్రమున మహాత్తమ కళం

నకును కథితమై తిరతరము

చుకొన్నను లిఖించిపెట్టుట

ధరలు తగ్గిపోయినవి. వాషింగ్టను పట్టణపుప్రజల కీవార్త విడుగుపడినట్లు తెలిసినది. అమెరికావారికి ప్రాణనష్టము కలిగినది లేనిది తెలిసికొనుటకు ఇక్కడే అధికారులు చాల లొందర పడుచున్నారు.

స్త్రీమరు ఉద్యోగులు కళించుట.

వాస్తవకటక సంఘమువారిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లూసిటేరియాస్త్రీమరునుండి మొత్తముమీద 658 మంది రక్షింపబడిరి. స్త్రీమరుమీద 2160 మంది జనులున్నారు 45 కేవలములు ఒడ్డుచేర్చబడినవి. క్రీస్తుప్రభు తీసికొని వచ్చిన తరువాత 22 చనిపోయిరట. కచ్చెను టర్నరుగాక స్త్రీమరు ఉద్యోగులలో చాలమంది, నశించిరి.

ఒక కోటిశ్వరుడు చనిపోవుట.

ఎంతమంది రక్షింపబడినది నరగ తెలియదు. 6 వందలకు తక్కువమంది రక్షింపబడినది వాస్తవము. కోటిశ్వరులగు, ఏ. వాండరుబ్లిగారు చనిపోయిరట. చాప్లను ప్రోమను, ఫోస్టరు స్కాన్లహాను, హెర్బర్ట్స్, డి. ఏ. దాన్సుగారు స్త్రీమరుమీద నుండి. చాలమంది ప్రయాణికులు చనిపోయినట్లు రక్షింపబడినవారు చెప్పుచున్నారు. టూప్రియో ప్రేలుటలక చాలమందికి దెబ్బలుతగిలినవి.

వాండెలిట్, పీయర్సు, ఫోర్మకు, హెబ్బర్డ్, ప్రోమను స్తోనుమున్నగువారు చనిపోయియుండునని అమెరికాలో భయపడుచున్నారు. వీరందరు అమెరికాదేశీయులు, ముప్రసిద్ధులు మరియు 45 గురు రక్షింపబడుట.

మరి 45 మంది క్రీస్తులుకరేవుకు వచ్చిరి. చనిపోయిన నేమి కనపించకపోయినా 1457 మంది నష్టమైరి.

రక్షింపబడినవారి సంఖ్య చాలాతక్కువ నరగనున్నట్లున, ఇంతకంటే రక్షింపబడినవారు రుండురను ఆశలేదనియు, నాకాదళాధికారులు తెలియజేయుచున్నారు.

1562 మంది నష్టగురుట.

ఏమి సంగతులు తెలియునోయని, ప్రయాణికుల బంధువులు, స్నేహితులు కొందరు కంపెనీవారి కార్యాలయములకు వచ్చిరి. 1562 మంది నష్టమైనట్లు వీరికితెలిసి చాల దుఃఖించిరి. దీనిసంతకము చూచినవారికి మనసు కలగుచుండెను.

ఒక అబద్ధపు వార్త.

నాకాదళాధికారులట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లూసిటేరియా స్త్రీమరు మీద ఫిరంగులు మున్నగు ఆయుధములుండినట్లు కొన్ని ప్రతీకలు వ్రాయుచున్నవి ఇది కేవలము అసత్యము. ఇది నిజమైన సంగతికాదు.

సబుమేరైసులు అరమైలు దూరములో నుండి, రెండు టూప్రియోను ప్రయోగించుచుండగా, కొందరు ప్రయాణికులు చూచిరి.

అమెరికను అధికారుల యభిప్రాయము.

వాషింగ్టను:— సిలికతులు బొత్తిగ బాగుండలేదని అమెరికా అధికారుల లవకొనుచున్నారు.

పరామృద్రజల రోగము.

మెయిజుస్త్రీమరులను ముంచి ఇట్లువారుజనుగ ప్రజలను పాత్యచేసినందునకు పరామృద్రజలకు రోగముకలుగుచున్నది. తటస్థదేశముల వారి దౌర్జన్యముచూచి చాల భయపడుచున్నారు. జర్మనీకి తగినకాస్త్రీమరునని వీరుచెప్పుచున్నారు.

పుత్రికాధిపతి చెప్పు సంగతులు.

టూరెంటోలో పుత్రికాధిపతులకు కాంగ్రెసుగారిని క్రీస్తు టనులో దర్శించగా, నిట్లు తెలియజేసిరి:— ముస్త్రీమరు విస్తారము కనిపించుచుండెను. మేము సంగతి సందర్భములను కనిపెట్టుకొని యుంటిమి. రహస్యము రెండుగంటలుకావచ్చెను. నా స్నేహితునితో నిష్టాగోష్టిగ మాట్లాడుచుంటిని. అంతకు సబుమేరైసుయొక్క గొట్టుము కనపించినది. అది నేయిగజముల దూరములోనుండును. ఈ విషయమై పిమ్మట నాస్నేహితుతో చెప్పిన టూప్రియోవచ్చుచుండెను. ఇది నీటిని పాతలు చేసి కొని వచ్చుచుండగా నేను చూచితిని. టూప్రియో స్త్రీమరు ముందటి భాగమునకు కొట్టుకొనినది. అంతలో నేనియో ప్రతి ప్రహ్వంధమైన ధ్వని బయలుదేరినది. స్త్రీమరుకట్టలు గాలిలోనికి ఎగిరిపోయినవి. కొన్ని నిమిషముల తరువాత మరియొక టూప్రియోకూడ కొట్టుకొని గాలితెవుకు స్త్రీమరు ఒరిగి పోయినది. కళానులు వెంటనే ప్రయాణికులను పడవలలోనికి ఎక్కించ వారంభించిరి. ఎవరను కలరక పడలేదు. ప్రతిది నిశ్శబ్దముగ జరిగినది. ఒకపిల్ల రక్షింపుచు నన్న కోరి

నది. ఈ పిల్లకు ఆ రేండుండవచ్చును నేనీ చిన్నవానిని పడవలో నెక్కించితిని. ఆమె తల్లిదండ్రులతో యుండవచ్చును. నేను ఆభయ పడవలో నెక్కితిని. స్త్రీమరు ఒరిగి పోయినందున పడవలన్నిటినిదింపుటకు నీలులేకపోయింది. పడవలను విప్పటకు నీలులేక ప్రాశ్ననుకోసి పడవలనుతీసితిమి. అప్పటికి స్త్రీమరు మునిగి పోవుచుండెను. రెండవ తరగతి ప్రయాణికులలో చాలమంది స్త్రీలున్నారు. చాలమంది పిల్లలుండిరి. వీరు 40 మంది వరకు నుండవచ్చును. వీరికి ఒక సంవత్సరమైన వయస్సునుకో లేదో.

అమెరికావారు సంగతులను తెలుపగోరుట.

లండను మే 8:— వాషింగ్టను. లూసిటేరియాను ముంచుటకు గూర్చినసందర్భములను జర్మనీవాని కనుగొని వ్రాయవలసినదని అమెరికా దేశీయమువారు తెలియజేయుచున్నది. అమెరికావారికి వ్రాసిరి. కాంతమును గలిగియుండలేనని అమెరికాదేశీయములు దేశీయుల నెల్లవారిని గోరియున్నను సిలికతులు ఉండక నూచకములుగానున్నవి. తక్కిన యుద్ధోద్యోగులు స్వాభిప్రాయములను రహస్యముగ తెల్లడించుచున్నారు.

అమెరికావారి యగ్రహము.

లండను మే 9:— లూసిటేరియాను ముంచుట కాశ్వతమగు సభ్యాతీయని దేశము దన్ని భాగములనుండియు తింతి వార్తలు వచ్చుచున్నవి. ఈవిషయమున అమెరికావారు మిక్కిలి యగ్రహమును కలిగియుండి జర్మను తీరితిని నెలకొని జనులను బలవంతముగ చంపుటమగూర్చి నాగరకతగలవారందరును జర్మనులచర్యల నెట్లు భావించుచున్నారోయకు విషయమున జర్మనులను సంకేతాస్థితమున దొక్కినిమిషమైన నుండ నీయగుడదని వ్రాయుచున్నారు. ఇటు లీనాశనుముంచుట ఈయంధ మారంభమైనది మొదలు చేయబడిన దానికార్యములన్నిటిలో నత్యంతము దారుణమైన కార్యమని ఇటులేదేకేపు ప్రతీకలు వ్రాయుచున్నవి ఈయంధ నిటుల ముంచుటవలన జర్మనులసర్వదేశముల వారివలనన ఒడదొంగలవలె చూడబడుచున్నారని ప్రస్తుతము ప్రధానమంత్రి పనిని చూచుచున్న సర్ బార్టిస్టాఫ్రెయిగారు నడిచినది ఒకానానుండి వచ్చిన తంతివార్త తెలుపుచున్నది.

సామ్రాజ్య ధ్వంసముచేయుట.

లండను మే 9:— లూసిటేరియాస్త్రీమరును జర్మనులు ముంచినందునకు లివర్పులులోని ప్రజలకు కోపమువచ్చి అక్కడనున్న జర్మను దుకాణములను ధ్వంసముచేసి గండ్ర గోళముచేసిరి.

లోకము రోగవత్సరక మగుట.

జర్మనీవారి దురాగతముకు అందరికి రోగము కలిగినట్లు తటస్థదేశముల రాజధానులనుండి వచ్చిన వార్తలవలన తెలియుచున్నది. జర్మనీవారియందభిమాన మున్న తటస్థులు కూడ వీరి దురాగతమును ఖండించుచున్నారు.

విల్సనుస్త్రీమరును ముంచుట.

లండను మే 8:— యు 89 అను జర్మనజలాంతర్గామి టూప్రియోఅను విల్సను నాకను స్కాట్లండుతీరమునకు సమీపమున ముంచివేసినది. నావికులు రక్షింపబడిరి.

నాకాదళాధికారుల ప్రకటనము.

లండను మే 9:— మే నెల 5 వ తేదీనో సంతకు వారమున జర్మను జలాంతర్గామములు 11000 మొత్తము టన్నేల 16 గల 5 అంగులవరకు నాకలను 3000 మొత్తము టన్నేల 16 చేపల నాకలను ముంచినవి. ఈవారములో బ్రిటిషుదీవులకు వచ్చినట్టియు వెల్లినట్టియు నాకల సంఖ్య మొత్తము 1604.

లూసిటేరియా విచారణ.

లండను మే 10:— వర్తకాభివృద్ధి, నాకాదళాధికారులు అలోచించుకొని లూసిటేరియాను గురించి విచారించుటకు ఉత్తరువు చేసిరి. మెస్సీఫ్రీపురుగురు విచారణ సభకు అధ్యక్షులుగ నుండురు.

చాం సబుమేరైసును విారపడుట.

ఒకగురుమేరైసు టూప్రియోపడలినవో లూసిటేరియా చాలదేశముగ పోవుచుగనుక తప్పిపోవును. కాబట్టి, చాలవలు మేరైసులు కలిసి టూప్రియోను చేసియుండునని రక్షింపబడినవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

టూప్రియోచేయుటను కొన్నిగంటలకు ముందుననే, అమెరికాదేశీయ వయద్యులొకరు సబుమేరైసునుచూచిరి. వీరిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:— లూసిటేరియా కొంత నేపునకరటింకరగ ప్రయాణముచేసి తరువాత మామూలుగ నడుచుచుండెను. ప్రయాణికులును, కళానులును లొందరపడలేదు, చాలదౌర్జన్యమో పనిచేసిరి. రక్షింపబడిన అమెరికావారు కళానులను మెచ్చుకొని వారిదౌర్జన్యమును, కానించు

వీరియందును సంగతులను గవర్నమెంటు వారు పోతప్పించి సాహాయ్యము చేయవలెనని బిల్లువారు ఇండియాకు రాకప్పుడు సాగాయి అమ్మకము పాలకుల చేతిలో లేదు. అంగ్లేజులకు ఒకటంటివెట్టివచ్చినాను, ఈ మాట నిజమే అకరండికాన అని. హిందూ, మహమ్మదీయ మతముల త్రాగుచున్న పూర్వీక పేర్లయినవచ్చి. కాబట్టి గోల్కొండచెప్పిమాట నిజము గవర్నమెంటువలన కలుగిచుకొనుటకు అధికారమును యిచ్చు యిప్పటి పద్ధతి సరియైనది కాదు. జిల్లా తాలూకా బోర్డులను, మునిసిపాలిటీలలోను మొదలుగూడె ప్రెసిడెంట్ పెద్దమనుష్యులను సంఘములకు ఏర్పడి అత్యధిక పరిపాలనానికి ఒప్పించవలెను అత్యధిక పరిపాలన రివిన్యూ అధికారములను అనుమతములను మొత్తము దబ్బురబట్టుటకు వీలున్నదో అంత దబ్బుర రాబట్టుచున్నారని. ఈ పద్ధతి పనికిరాదు. ఈ తీర్మానమును సభివలందరు అంగీకరించిరి.

రెండవ తీర్మానము.

కరిషీకములు వంశపరంపరగ ఉండరాదని, గవర్నమెంటువారు యీ పద్ధతిని రద్దుచేయ జూచుచున్నారు. దీనిని రద్దుచేయవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి. గ్రామ కరణీకులు ఆశేకులు ఉపయోగించిరి. ప్రజలను గ్రామములలో ని. క. ని. చి. భూములను సాగు చేయు కట్టు చేసి కారణములు పూర్వము గవర్నమెంటువారికి చాల సాహాయ్యముచేసిన కారణములు ఉపయోగించిరి.

మూడవ తీర్మానము

గవర్నమెంటు వ్యవహారములన్నిటిని మోడిలిసిలో జరుపవలెనని యీ సభవారు కోరుతున్నారు. ఈ తీర్మానమును సభివలందరు అంగీకరించిరి. సభను సాయంకాలము వరకును ఆపిలేసిరి.

సాయంకాలము కూడుట.

స్వదేశీ వ్యవసాయ గూర్చి చర్చ జరిగిన తరువాత తీర్మానమును సభవారు అంగీకరించిరి.

బొంబాయి రాజధాని పలుకు స్వదేశీ పత్రికలను అభివృద్ధి చేయవలెనని ప్రయత్నమునైన ఓర్చి విదేశీ పత్రికలను సాధ్యమై సంతకరకు స్వదేశీ పత్రికలనేకానవలెను. ఈ తీర్మానమును గురించి బొంబాయినుంచి వచ్చిన గుజరాతీ ప్రతినిధులు కూడ మాట్లాడిరి.

హిందూ శాస్త్ర వైద్యము.

హిందూ శాస్త్రము నందలి ఆయుర్వేద యానా వైద్యములను అభివృద్ధి చేయవలెను. ఇందుకు గవర్నమెంటు వారు, జిల్లా తాలూకా బోర్డులు, మునిసిపాలిటీలకూడ సాహాయ్యము చేయవలెను. గవర్నమెంటువారు బొంబాయి మెడికల్ రిజిస్ట్రేషను బిల్లునుదిద్ది, యానా, ఆయుర్వేదపద్ధతుల ప్రైవేటులకు డి.ఎ.ఎ.లనుచ్చుటకు కట్టు జిల్లా, తాలూకా బోర్డులకు మునిసిపాలిటీలకు ఏర్పట్టు చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుతున్నారు.

కెయ్.ఆర్.ఆర్.

సానిక పట్టణములకు ఆర్. జి. ప్రధాన్ గారు (వెస్ ఆర్డరు) ముద్రణయంత్రాపమును రద్దుచేయవలెనని తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. ఈ ఆర్డరులను హిందూ శాస్త్రమునందలి పత్రికల వ్యాయమును స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగుచున్నది. హిందూ శాస్త్రము ఏకపాలియై తెలుపుటకు పత్రికల వెంట కారణము.

పత్రికలలో ఏర్పడిన పనులను మొత్తముమీద దేశాభివృద్ధికి పత్రికలు మంచిలాభకరములైనవి. వెస్ ఆర్డరులో వ్యతిరేకమైన నియమములను ఉన్నవి. ఈ ఆర్డరు పాటించుట పూర్వము ప్రజలకు దొంగమునానికి ఏమి భేదములన్నను, తరువాతి మట్టువారికి పనికి భేదములు చాలవరకు సుపసనివి. ఈ ఆర్డరు రద్దుచేసి క్లిష్టి సంపాదించవలెనని హార్డింగ్ ప్రభువును పేరుకొనుచున్నాను.

గ్రామపంచాయతీలు.

అవసరమున ముప్పు చేసి గ్రామపంచాయతీలను తిరిగి లేవనెత్తి, స్వరాజ్యసాధనము గ్రామపంచాయతీలను పునాదిగా చేయవలెను.

సభ రేపటివరకు నిలిపి.

కలకత్తా

బంగాళా ప్రభుత్వమునందలి వైద్యశాలలనుకాక. కార్మికల ప్రభుత్వమును సుకరణము చేయుట. కలకత్తా మే 8:— ఈ సుకరణోత్సవమునకై కార్మిక ప్రభుత్వ గారూ డాక్టర్ లింగు నుండి ప్రత్యేకముగ కలకత్తాకు

వచ్చిరి. ఈ వైద్యశాలల నాకముద్యమమును సంఘమువారివలన కట్టించబడనది నేడు మధ్యాహ్నము నాను కరుణా తీర్థము ప్రెస్ పుగాటువద్ద జరిగెను. ప్రధాన వ్యాఖ్యాతగా గారు మున్నగు పెద్దయధికారులును పాల్గొన్నవలన భారతీయులను పునఃపునః శ్రీయును వెళ్ళుచుందెచ్చిరి. నాక మనోహరముగ నలంకరింపబడిన. వైద్యులు, ఉపచారీలు చాలమందివచ్చిరి వైద్యసహాయక సంఘములు 40 వచ్చిరి. బరదాస్ మహారాజావారి శ్రీప్రభుత్వ గారికి స్వాగతమునంగిరి. వైద్యసహాయ సంఘముల విషయమును సుమారు ప్రభుత్వ గారిని గౌరే గారిని సీ. పి. లూకసు గారిని కర్నూలు నోట్ గారిని డాక్టరు సర్వాధికారి గారిని బాబు బి. యస్. బానూ గారిని మహారాజావారు చాలాభివేదించిరి. ఈ వైద్యసహాయ సంఘములలోని వారందరూ చక్కని వైద్య శాస్త్ర జ్ఞానమునే కలిగియుండిరి. వీరిలో కొందరు దేశాభిమానమువలన మంచిమంచి జీతములు లభించుచున్న యాద్యోగములనుగూడ మానివేసి దీనికి 2,10,000 వ్యయమొంది దీనిలో 1,40,000 చందా చేయబడినది. ఈ మొత్తములో 42000 ఇదివరకే వసూలైనది మరియు 70,000 మరలచందా చేయవలసియున్నది. ఈ మొత్తమును వసూలుచేయుటలో ఇతరులవలన వసూలుచేయబడిన ప్రతి 9 రూపాయలకు తా మొకరూపాయనిచ్చెదమని మహారాజాగారిని.

“మనము పెద్దయెత్తునెత్తితిమిగాని అది సాగలేదు అందువలన దేశభక్తి భరితలగు చాలమందివంశజీయులకు నిరుత్సాహము కలిగినది. ఆయుధ్యమును నిరుత్సాహపరచుట గొప్ప పాపమునకలదు అందులకు చింతించుచున్నాను, వంశజీయులనుండి వ్యచ్ఛందనీ వారకులను సంకరరంగామునకు పోషించుటకు యెప్పుడూ దీనియనుకు తలంచుచున్నాను. ఈ విషయముపై మైన కొనసాగించగలిగినందులకు మనము కృతజ్ఞులము జాతీయ సమర్థితమును నిందులకు వంశజీయులందరు సహృదయులందురు. ఇది యొక నూతన శతకరు వంశజీయులకును చిత్తీని నేర్పడిన వారికి తగిన యవకాశము సంగినచో రణరంగమున పోరు చేసెదమని వీరిమంతయును తీసి పోరిని ఈ నాకలో పనిచేయ బోవుచున్న యవజనులు తమ కార్యము వలన వెల్లడించాలరు” అని మహారాజావారు నడిచిరి.

శ్రీ బార్డి చక్రవర్తి గారి యభివంశము.

దెంగాలీకును పేరుగల ఈ నాకయును ఇందలి వైద్య సహాయములను చక్కని నేరచేయుటగుదురుగాక యని గోరుచు వారికిని వంగరాష్ట్రముల కందరికిని వందనముల వాచించి శ్రీ బార్డి చక్రవర్తి గారి రంపిక తండ్రివారైన కార్మికల ప్రభుత్వ గారు చదివిరి.

శ్రీ గవర్నరుగారి యవస్థాసము.

యధార్థ దేశ బాంధవులగు సర్. పి. లూకసు గారిని ఈ యుధ్యమును ప్రారంభించిన వారికిని వందనముల వాచించుచు మొదటి పర్యాయము సంగీకరింపక బోవుటకు కారణములను తెలుపుచు ఈ యుధ్యమును కొనసాగించుటకు శ్రీ రాజప్రతినిధి గారి ముఖ్య కారణముని కార్మికల ప్రభుత్వ గారు నడిచిరి. “హార్డింగ్ ప్రభుత్వ గారు పాక్షిక జలసంధి ప్రాంతమున కేగి వచ్చిపిదప వంగదేశీయులు నదీసంచారయోగ్యులగు నొక నాకను నిర్మింపవలెనని నిశ్చయించిరి. ఈ సంగతి తెలియగానే బానారాయి సీతారాయి వర్తకసంఘమువారు తమ నాకలలో నొక నాక నొసంగెదమనిరి. కాని దాని కంగీకరింపలేదు. ఈ యుధ్యములో జయపజయము తెచ్చియే కలుగవచ్చును. ఇందువలన తప్పుక మనకే విజయముకలుగునని మనమందరమును గట్టి నిశ్చయముగో నున్నాము. ఫలితమెట్లున్న సామాజ్యమున కెంతటి కీర్తి కలిగినను సామాజ్యవాదులలో కొందరు కెంతటి బుద్ధునియోగ సంజిత సంతాపము సమకూరినను దీని వలన నొక్క గొప్ప లాభము మాత్రమే దివరకే కలిగినది, అది దీని నమనమరిత స్వప్నమగుచున్నది. భారతాంగ దేశములకు పరస్పరమైతిని చాల నధిక మొకరచించి. భారతీయులు బాండ్లములు నొండొరులకు బాగుపడెను ఏక రణరంగామున పోరుచున్నాను. అట్టి రణమునందుచే కూచున్న క్లిష్టి యుధ్యముదేశములవారును కలకాలమును సమయము నకభించెదరు. ఓ రూపజనలారా! వంగదేశీయులు దేశభక్తియందు మెదుటగువారుగాగని మిత్రానుకమునకు చాటువలయును. ఈ యుధ్యము స్వేచ్ఛా వ్యాధి భావములను విస్తారముగ గలిగియున్నను దేశభక్తియందు వెలికి తీసికోవువారుగాగని తమ ప్రవర్తనమువలన ఇదివర కట్టి సమృద్ధిము లేనివారికూడ సమృద్ధిమును కలిగింప గలిగినచో వీరి చాల భువకార్యమును చేయ గలిగియుందురు. ఆని గవర్నరు గారు నడిచిరి. పిమ్మట వారు కరణోత్సవము చేయబడిరి. ఆయన యొకటా పోక్తగానే తెరవొడిగిపోయినది పేరుగలబట్టి కనబడినది. ఆంగ్ల పతాక

మును రెండుకాసు జెండామును ఎత్తుబడిరి. గవర్నరుగారు జెండాను తెల్లజెండాను ఆపించిరి. మహానాయకు సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు గవర్నరు గారికి సమర్పించు తెలిపిరి సిగ్గునా.

60 వ కొండకొరకు పోరు

సిమ్లా మే 8:— ఇండియాను ప్రతిగారు రాజప్రతినిధి గారి కిటుల తండ్రినంపిరి. బుధవారమునాడు జర్మనులు విమ. వాయువును వదలుటవలన ఆంగ్ల వైద్యములు 60 వ కొండవద్ద కొన్ని కందకములను గోల్పోయిరి. వానిని మరల రాబట్టుకొనుటకు వారు పోరుచున్నారు. వారిదివరకే మరల కొన్నిటిని రాబట్టుకొనిరి సర్ బాను ఫ్రెంచిగారు వ్రాసిరి. పరమవారు ఈ క్రైజు తీరమున నివాసమును ముందుకుపోవుచున్నారు. సెంటుమిచెయకు ఇగ్ ప్రక్కలను ఆకరినమును పోరు జరుగుచున్నది. మొత్తముమీద పరమలకే అనుకూలముగ నున్నది.

దూది ఎగుమతి పనికిరాదు.

సిమ్లా మే 8:— యాద్యోగ భండమునందలి విదేశీయ లకు ఇండియానుండి దూదిని 1915 మే 8 వతారీఖున మొదలు రవాణాచేయరాదని ఇండియా సెక్రటరీ గారి సలహానుసరించి ఇండియాదొ. తనమువారు ఉత్తరువుయిచ్చి మెడిటరేనియన్ మల్లసముద్ర తీరములందలి ఫ్రాన్సు, రష్యా, బెల్జియన్ పోర్టుగల్ దేశములచేవులకుతప్ప యితర దేశములచేవులకు కూడ రవాణా చేయరాదు రష్యాదేశమునందలి బాల్టిక్ సముద్రతీరపు చేవులకుకూడ వంపకాదు పంపకనివట్టుట లై సెన్సు పుచ్చుకొని వంపవలెను.

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్తలు.

లూసిటానియానాక. సిమ్లా మే 9 — ఈనెల 8 వ తేదీని ఇండియాను ప్రతిగారు రాజప్రతినిధి గారి కిటుల తండ్రినా ర్పనంపిరి. అయితోందు తీరమునకు 15 మయిళ్ల దూరమున ఉండగా. లూసిటానియానాను కూనార్డు వర్తకసంఘమువారి పొగయొడను జర్మను జలాంత గ్రామిటా రై డియో డో కొట్టి నది. దెబ్బ తగిలి న 15 లేక 20 నిమిషములలోపునే ఆనాకమునగి పోయినది. ఇంతవరకు తెలిసిన మరొకందరకూడ ప్రతికీర్తయొడవచ్చును చేవలపడలవారు వీనిని తీరమునకు నొసచ్చిరి. ఆయోడలో ప్రయాణికులు నావికులు కలిసి 2170 మందియుండిరి కూనార్డువర్తక సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. ప్రయాణికులలో 960 మంది ఆంగ్లేయులును 188 మంది ఆమెరికావారును గలరు. తక్కినవారు వేరువేరుదేశములవారు. ఇదివరకును ప్రయాణికులకొరకే కట్టుబడినగా దీనియందు వరుకు విసారముగలేదు. ముందు తెలుపవందగానే జర్మనులు లూయిడోలో కొట్టిరి పార్డు మెంటు సభ్యులకు ధామముగాగను మరియొకరును తెలిపిరి. వారిటుల సతి ఘోరముగరితిని కొట్టు పనికి గాలి నెమ్మదిగానే వీచుచుండెను. సముద్రముగూడ కాంతముగానే యుండెను. ఓడ కెస్తానుగూడ నోవలోడ మునిగి పోయెను గాని అది మైక్లే గోట్టి పటకాను పెట్టుకొని యుండుటచే 3 గంటలసేపు సముద్రములో నీచుచుండెను. తరువాత నెవరో అతనిని కాపాడిరి.

ఇంగ్లాండునుండి వచ్చిన యొక తండ్రివార్డు. ఇంగ్లాండు నుండి సిమ్లా కిటుల కొక తండ్రివార్డు వచ్చినది. వైము పత్రిక ఇటుల నుడువు చున్నది. అనేక శతాబ్దములు వెళ్ళుకొనుచుండి ప్రపంచమున నాగరక తన నిలువగలిగిరి. అట్టి నాగరకతను జర్మనులకు కుడిని పెట్టుటకు మన మెంతమాత్రము సంకీర్ణంపరారు మిత్రియందలి వారి పుత్రీకారములే ము పనియందే చాల పట్టుదలను గలిగియున్నాను వాడట్టి పుత్రీకారము నవలంబించవలసివో వారెట్టి సందేహమును లేకుండ ఎంతెక్కుము కలిగినను వారి వలంబించుటకు సిద్ధముగానున్నాను జర్మనులు లూసిటానియాను ముంచివేసిన ఘోరవార్డు వినిపించిన సర్వదేశీయులవారికిని పులకేత్తువుగానున్న ఈ జర్మనుదేశమును కాళ్యేతమును నవ భ్యాతిపాలు పరుచుటలో నాగరకతల సమస్తదేశములవారే హత్రిమును అలసించరని మేము తలంచెదము.

గవ్య యుద్ధరంగము.

విస్ఫులాకును కార్యేతియవలకును గలదు గుడ్డము తీగమైపోయినది. చాలజర్మను వైద్యమును క్రొత్తగావచ్చినది. ఖడితీయిన విగ్గో కావంకకు పోవుచున్నామని గవ్యములను చున్నారు. జర్మనులు ఆసనాలు ముమ్మలను తాకగా మేమువారిని సన్నీలలో వాడిరి. మెవోలాబరజువరకు తొమ్మిదిమి రవ్యము లనుచున్నారు. రవ్యమును టర్కి మిదబరకుండ చేయుటకు జర్మను లింతి తొంగదగక పనిచేయుచున్నారని మన రవ్యము కొద్దిగా వెనుక కేగిన ఎంతోదూరము పోయింది గోల్కొండ కొండతల చేసి చెప్పుచున్నారనియును నోవో వర్మియా విమర్శకును వ్రాయుచున్నాను. వాల్టిర్ పోగడాలో గవ్యమును శత్రువులను తిరుచుచున్నాను ఉత్తరేలంకలోగూడ రవ్యములు ముందుకేరుచున్నాను ప్రాన్సులోని శత్రుములచేతులు ఇటలీకారు త్వలోనే యుద్ధములో దిగుచున్నాను.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Many Survivors Probable.

LONDON, May 7.—(8-30 P.M.)

The Cunard Company has great hopes that many lives have been saved.

The Roll of Passengers and Crew.

May 7.—(8-40 P.M.)

The following comprised the "Lusitania's" passengers:—First class 200, second class 662, Third class 361, and the crew numbered 665.

Rescue Assistance from Queenstown.

(8-40 P.M.)

The Admiral at Queenstown immediately sent assistance to the "Lusitania." He despatched four Vessels, five Trawlers, a tug and life-boat. It is known that the liner had life-boats over her side.

The Wreck as Witnessed.

(9-20 P.M.)

The "Lusitania" was seen to be in difficulties at 2-12, P.M. and completely disappeared at 2-33 P.M. Twenty of the "Lusitania's" boats were seen on the spot, also sixteen other boats.

The "Lusitania" was sunk without warning. A number of boats are now making for the coast.

Wireless from the Liner.

The Liner wirelessly, "come immediately; have a big list."

Many Escape.

May 8.—(2-25 A.M.)

The Admiralty announces that the survivors from the "Lusitania" are being landed at Queenstown. The wounded have been sent to Hospitals.

Known Survivors.

(2-30 A.M.)

An Admiralty despatch from Queenstown says that between five-hundred and six hundred survivors from the "Lusitania" have been landed. Many are Hospital cases. Several have died. A number of passengers have landed at Kinsale.

The Survivors Landed at Kinsale.

LONDON, May 8.—(3-50 A.M.)

The Admiralty announces that only eleven survivors from the "Lusitania" have been landed at Kinsale.

Intense Excitement at New York and Washington.

Intense excitement was caused on the Stock Exchange as the result of the "Lusitania" news, and there was a general fall in prices. The news came as a bomb shell to Washington, where the officials are keenly anxious to know whether American lives have been lost.

Grave Situation in the U. S. A.

LONDON, May 8.

WASHINGTON.—The American Government is requesting its Ambassador in Berlin to ask Germany for a report on the facts of the sinking of the "Lusitania." In spite of the President's appeal for coolness officials are privately of opinion that the situation is very grave.

An Eternal Infamy.

LONDON, May 8.

Telegrams have been received from all over the world declaring that the sinking of the "Lusitania" is an everlasting infamy. The American press is particularly scathing and says that Germany ought not to be left a moment in doubt how civilisation regards this wholesale murder. The Italian newspapers characterise the sinking of the ship as the most atrocious episode of the war.

An Outlaw amongst Nations.

LONDON, May 8.

A telegram from Ottawa states that Sir George Foster, acting Premier, says the sinking stamps Germany as an outlaw among nations.

"Lusitania" Torpedoed.

OFFICIAL NUMBER OF SURVIVORS.

1,502 Lives Lost.

LONDON, May 8, 7-25 A.M.

The Press Bureau announces that altogether there are 658 survivors from the "Lusitania." Forty-five bodies have been landed out of a total on board of 2,160. It is unofficially reported that twenty-two died at Queenstown after being landed. Most of the officers perished except Captain Turner.

Prominent Passengers Drowned.

LONDON, May 8.—(6 10 A.M.)

Though precise figures are hitherto not available, it is now certain that fewer than six hundred have been saved from the "Lusitania." It is reported that the millionaire A. Vanderbilt has been drowned. Other prominent personages on board included Charles Frohman impresario, Foster Stackhouse, explorer, Herbert Stone

TELEGRAMS.

son of the manager of the Associated Press of America, and D. A. Thomas, M.P., a Welsh coalowner. Survivors state that many passengers were killed and injured by torpedoes.

The gravest fears are entertained that the deaths have occurred of the distinguished Americans Mr. Vanderbilt and Mr. Pearson, millionaires, Mr. Forhman and Mr. Hubbard, authors, Mr. Forhman the theatrical manager, and Mr. Stone the publisher.

Forty-five More Survivors.

A further forty-five survivors have arrived at Queenstown, making the dead and missing 1,457. The Admiralty says that the number of survivors already given is approximately correct and there is little hope that there are further survivors.

Pathetic Scenes.

LONDON, May 8.

There were pathetic scenes at the Cunard offices when the relatives and friends realised that there were 1,502 dead or missing.

A False Report.

The Admiralty announces that the newspapers report that the "Lusitania" was armed is wholly false. Some passengers on the deck of the "Lusitania" saw the submarine some half mile away fire two torpedoes.

American Official Opinion.

WASHINGTON.—Opinion in official circles to-day is that the position is extremely grave.

Anger in France.

France is overcome with anger at such a colossal murder and neutral countries are horrified at the outrage which they say will cost Germany dear.

A Journalist's Description of the Disaster.

Mr. Cooper, a Toronto journalist interviewed at Queenstown, said that a sharp look-out was kept as the "Lusitania" was approaching Ireland. He was chatting with a friend at about two o'clock and just caught a glimpse of the coning tower of a submarine a thousand yards distant. He remarked on the circumstance to the friend and then saw the track of the torpedo. The "Lusitania" was struck forward and a loud explosion occurred. Portions of the splintered hull flew into the air and shortly afterwards another torpedo struck the "Lusitania," which began to list to the seaboard. The crew immediately proceeded to get the passengers into the boats. Everything was orderly. A six year old girl appealed to Mr. Cowper to save her, and he put her into a boat. He was afraid that her parents were lost. Mr. Cowper got into the life boats. Some of the boats could not be launched owing to the vessel's list and had to be cut away as the vessel's was sinking. There were many women among the second class passengers and about forty children under a year old.

Fierce Anger at Liverpool.

LONDON, May 8.

Anti-German disturbance occurred at Liverpool when German shops were wrecked owing to the fierce anger at the sinking of the "Lusitania."

Universal Indignation.

LONDON, May 10.

Telegrams from neutral Capitals show universal and intense indignation at piracy. Even neutrals hitherto Pro-Germans sternly denounced these sea murders.

A Liner Sunk.

LONDON, May 8.

The German submarine "U 39" has sunk the Wilson liner "Truro" off the Scottish coast. The crew were saved.

5 Vessels Sunk in a Week.

LONDON, May 8.

The Admiralty announces that German submarines during the week ending May 5th sank five British merchantmen of a total tonnage of 11,000 and sixteen fishing vessels of a total tonnage of 3,000. The total arrivals and sailings to and from British ports during that week were 1,604.

A British Destroyer Sunk by a Mine.

Crew Made Prisoners.

LONDON, May 8.

The Admiralty announces that the destroyer "Moori" operating off the Belgian coast yesterday struck a mine and that the crew took to boats when the ship was sinking. The Destroyer "Crusader" lowered boats to assist and pick them up but the enemy opened fire with shore batteries and the "Crusader" after ninety minutes was forced to leave the boats and retire. It is reported from German sources that the crew of the "Moori" and the boats crews of the "Crusader" a total of seven Officers and 88 men are prisoners and have been taken to Zeebrugge.

The Proposed Duties.

LONDON, May 8.

It is understood that the proposed liquor taxes will be dropped.

Mr. Lloyd George announces the withdrawal of the Beer and Wine duties, and the prohibition of sale of spirits under three years of age.

Duration of The War.

Mr. Lloyd George's Impressive Speech.

LONDON, May 8.

At the dinner of the Newspaper Press Fund, Mr. Lloyd George mentioned that the son of Mr. Asquith had been severely wounded in the Dardanelles. Mr. Lloyd George said he was often asked how long the war would last. He could only reply in the words of Abraham Lincoln "till the object has been attained." Mr. Lloyd George hoped, under God, that it would not

TELEGRAMS.

end before then. The supreme object of the war was the freedom of Europe and the overthrow of Prussian Military ambitions to dominate the world. It would cost Europe a ghastly price of which we must be prepared to pay our share or fall for ever into degrading vassalage. Hundreds of thousands of our soldiers were doing their duty, and there were two million more equally gallant.

Sir J. French's Bulletin.

LONDON, May 8.

Sir John French's communique says:—Fighting continues south-west of Ypres. There is no material change. We recovered a trench which we lost the day before. The enemy have started a violent attack between Ypres and Poelcapelle and between Ypres and Menin preceded by heavy bombardment. Fighting continues and counter-attacks are proceeding.

The Battle for Hill 60.
British Regain Trenches.

SIMLA, May 8.

The Secretary of State's message to the Viceroy says:—The British are fighting to regain the trenches on Hill 60 lost on Wednesday owing to the use of poisonous gas, and Sir John French reports some already re-taken. The French are steadily regaining ground north of Ypres.

The Position of St. Mihiel.

Fighting continues daily on each side of the St. Mihiel Wedge with advantage to the French on the balance.

Violent Attack on the British.
Repulsed with Heavy Loss.

LONDON, May 8.

PARIS:—A communique says the Germans violently attacked the British near Saint Julien, but were repulsed, suffering heavy losses. The British re-took more trenches on Hill Sixty.

Fight at Hill 60.
Improper Use of Gas

LONDON, May 9.

The "Eyewitness" with the headquarters describes the German attack on hill sixty under a cloud of gas which was ejected suddenly under great pressure. It instantly travelled a considerable distance although the wind was light. Fumes forced the British to evacuate the trenches but the artillery caught the onrushing Germans and checked them for a time. The British counter-attacked and regained most of the positions at nightfall and by midnight a counter-attack had regained us everything. The Germans however again used gas and took the crest. The enemy northward of Ypres made two attacks one with gas. Both were repulsed with heavy losses. The British artillery at short range fired most effectively. Two further attacks with gas failed.

The "Eye-witness" urges Britons to realise the Germans' incredible savagery. He says that the British spared the life of a Prussian officer even in the heat of the charge and as the Prussian was being escorted to the rear he saw two British soldiers in death agony from gas. He stopped and laughed and then pointed and said "what do you think of that." Captured Prussian Guardsmen also behaved with the ferocity of beasts and were rude and ungrateful. Germany has opened a new phase of war. Her savagery must be crushed. It is now a struggle of civilisation against barbarism.

Steadiness of Indian Troops.
Heroic Conduct in Face of Heavy Fire.

LONDON, May 8.

A narrative has been published which pays tributes to the steadiness of the Indian troops. It says that a battalion of Pathans, after a forced march, were advancing along the road towards the front when a shell burst in their middle, killing and wounding sixteen. The survivors did not move, but simply closed up and marched on and immediately entered into the action. They advanced across twelve hundred yards of open ground under a murderous fire. One of their English officers was hit four times, but continued to lead his men until he fell riddled with bullets from a machine-gun.

Trade Returns For April.

LONDON, May 9.

The imports for April show an increase of twelve millions, and exports a decrease of seven and a half million. Imports show an increase in food, drink, and tobacco of £7,584,899, and raw cotton £2,626,425 and decrease in wool of £788,391. Exports show a decrease in manufactured cotton of £2,796,473.

Death of General De Horsey.

LONDON, May 8.

The death is announced of General de Horsey; Balaklava Veteran.

New East India Railway Loan.

LONDON, May 7.

Tenders have been invited for an East India railway loan of 3,500,000 pounds at four and a half per cent at 99.

FRANCE.

A Successful Diversion.

LONDON, May 9.

PARIS—It is officially explained that the French landing at Kunkale was a diversion, which was completely successful. The French reembarked during the night of April 26th.

The Struggle on the Western Frontier.
German attacks Repulsed.

LONDON, MAY 8.

PARIS:—Last evening's communique said that two minor German attacks - on Thursday night, west of Peronne, and on Beau Sejour in Champagne, were repulsed by fusillade and bayonet.

TELEGRAMS.

An Artillery Duel.

Bad weather prevented an action this morning. There had merely been an artillery duel in the afternoon, which was particularly violent on the heights of the Meuse.

A Paris Statement.

LONDON, May 8.

PARIS.—The evening communique reports artillery duels along the whole front.

A French battalion rushed a strong German work west of Lens.

Three German attacks in Boisle Pretre were abruptly stopped.

The French have progressed nearly a kilometre on the right bank of the Focht, in the direction of Metzeral.

A French Bulletin.

LONDON, May 9.

PARIS.—A Communique says.—The French captured 100 prisoners at Lens. We repulsed three attacks on Bagin. Artillery engagements have occurred on the rest of front.

RUSSIA.

A Russian Statement.

Alleged Austrian Success a Myth.

LONDON, May 9.

While German and Austrian Communiques continue claim great victories the Russian head-quarters report intense fighting on May 7th between the Vistula and Carpathians. The enemy's attacks were mostly fatal and were unsuccessful. The enemy who suffered serious losses were showing signs of fatigue while our counter-attacks were more frequent. A Russian division under General Korniloff during the retreat towards the Vistula became surrounded but cut its way through by hand fighting.

The Great Battle in Progress.

LONDON, May 7.

ETROGRAD.—A communique says that the fighting in Galicia between the Vistula and the Carpathians continues most desperately, and has assumed the character of a great battle. Several German Army Corps have arrived in Galicia.

Russian Success Followed up.

The Russians are following up their successes in the direction of Mlaw and pressing the Germans in the region of Mitau.

The Great Battle Continues.

German Claim to Possess Dukla Pass.

SIMLA, May 8.

The Secretary of State's message to the Viceroy says:—A Russian communique says:—The battle between the Vistula and the Carpathians continued yesterday with great obstinacy covered by heavy artillery fire. The enemy continued concentrating his forces on the right bank of the Dunajec and directed the main efforts towards Biecz and Jaslo. A German communique claims that the Germans not only forced the crossing over the river Wisloka at several points, but firmly put hands on the Dukla pass and the road to it.

Austrians and Tarnow.

The Austrians assert that Tarnow is in their hands. Towards Stry the Russians have developed their success.

Russian Successes.

In the Baltic provinces skirmishes resulted favourably for the Russians. In north Poland there have been attacks and counter-attacks without much change of position. On the left bank of the Vistula all is quiet.

TURKEY.

Landing of the Troops.

Premier's Statement.

SIMLA, May 8.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated 7th May:—The Prime Minister in the House of Commons said that our troops at Gallipoli had steadily advanced since the first day. The position now everywhere has been consolidated and operations are being continued and pressed forward under highly satisfactory conditions.

The Dash of the Australians.

The special correspondent writing of the original landing operations describes the dash with which the Australians, bringing out of the sea, waded ashore and forming a rough line, led straight on the flashes of the enemy's rifles. Then climbing the cliff gained high ground, and throughout the day and night hung on despite the Turkish counter-attacks.

The Difficulties.

The difficulty increased through the fact that every pound of ammunition, all water and all supplies had to be landed on a narrow beach and carried up pathless hills and valleys to the firing line.

HOLLAND.

Holland and the War.

Dutch Newspapers Striking Article.

LONDON, May 8.

AMSTERDAM.—The "Telegraph" publishes a remarkable leading article emphasising the dangers to the Netherlands from a victorious Germany. That would mean that Dutch independence was ended. We must

TELEGRAMS.

unceasingly remind the Dutch people that Germany desires a place in the North Sea. The paper bitterly complains that the neutrality of Holland has become an aim in itself regardless of independence. The victory of the allies is alone the best guarantee of Dutch independence. The "Telegraph" demands a strong Holland armed to teeth and ready to suffer the worst for her honour and dignity.

CHINA.

Probable Agreement.

LONDON, May 9.

Reuter learns that Japan has agreed to China's outstanding proposal, and settlement is practically certain.

Japan's Modification of Original Terms.

Reuter learns also that Japan's last note to China further modified the original proposals, and the Japanese Minister in Peking will again do his utmost to secure a peaceful solution.

China Accepts Japan's Note.

LONDON, May 9.

The Japanese Embassy informs Reuter that China has accepted Japan's final note.

AFRICA.

War in South Africa.

General Botha's Success.

LONDON, May 8.

General Botha occupied an important railway junction Karibib, 115 miles from Swakopmund and expects to occupy Windhuk very soon. Union forces operating north and south are now approaching another along the railway.

GERMANY.

Germans Occupation of Libau.

LONDON, May 8.

A Berlin communique claims that the Germans have occupied Libau.

Enormous German Wastage.

Reckless Expenditure of Men.

CALCUTTA, May 8.

A "Statesman's" special cable quotes Colonel Maud in the "Evening Standard" that the German wastage now is considerably greater than 2,60,000 per month. So long as the enemy continues to play into our hands by reckless expenditure of men no general advance is likely. The use of poison has stiffened the allies and stimulated recruiting.

Bombardment of Metz.

The French heavy guns bombarding Metz lines are capable of making short work even of armoured cupolas.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War cable to the Viceroy.

The "Lusitania"

SIMLA, May 9.

H. E. The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 8th May:—The Cunard Liner "Lusitania" was torpedoed by a German submarine 15 miles off the Irish coast and sank in 15 or 20 minutes. As far as is at present known 658 survivors were landed and a few more may be landed by fishing boats. The Cunard office says there were 2,160 passengers and crew. Of the passengers 960 were British and 188 American the remainder being of various nationalities. The vessel had very little cargo being built almost entirely for passengers. Mr. Thomas, Member of Parliament, and a passenger says:—The "Lusitania" was torpedoed without warning. The weather was beautifully fine and the sea very smooth when this most dastardly outrage was committed. The Captain went down with the ship but was rescued 3 hours afterwards having been kept afloat by a life belt.

The Eastern Front.

A Russian communique says that between the Vistula and the Carpathians fighting continues with the same desperation and has assumed the character of a great battle. The arrival of several German army corps has been revealed. The German assert they are advancing on the right bank towards Wisloka and the Russians say that towards Mezo Laborez they repulsed with the beyond six vigorous attacks. A "Novoe Vremya" critic says that the haste displayed by the Germans was due to a desire to divert the Russians from Turkey and that they unnecessarily exaggerate the Russian retirement from the first to the second fortified line. Russians in the Baltic Provinces continue to press the enemy closely. In North Poland the Russians continue to develop their recent success. Nothing important from the western front. All advices from Italy show her intervention imminent.

A Telegram From England.

The following has been received in Simla from England:—The "Times" says:—The whole world is coming to understand that the Germans cannot be permitted to wreck the fabric of civilization which has slowly been built up through centuries of human endeavour. It is upon a task of retribution that the Allies are now sternly engaged. If they must pursue it alone they will do so without flinching at whatever cost. The destruction of the "Lusitania" must assuredly hasten the day when every civilised power will feel constrained to join in branding with eternal infamy the renegade among the nations.

TELEGRAMS.

The Mining Act.

SIMLA, May 8.

LOCAL Governments are about to be consulted by the Government of India regarding the amendment of the Indian Mining Act.

An Additional Judicial Commissioner.

SIMLA, May 8.

Mr. Saiyud Muhammad Ali, District and Sessions Judge, officiates as 2nd Additional Judicial Commissioner, Lucknow, Vice Pundit Kanhaiya Lal on privilege leave.

Prohibition of the Export of Raw Cotton.

SIMLA, May 8.

Under instructions from the Secretary of State the export of raw cotton to all foreign ports in Europe and on the Mediterranean and Black Seas other than those of France, Russia (except Baltic ports) Spain and Portugal is prohibited from the 8th May 1915 subject to the grant of licenses in suitable cases.

Dedication of a New Church.

SIMLA, May 8.

The Viceroy this evening attended the dedication of St. Andrews new Scottish Church in Simla. Others present included the Commander-in-Chief Lady O'Dwyer, Sir Robert Caryle, Sir Edward and Lady MacLagan and Colonel Scott.

CALCUTTA.

Bengal's Floating Hospital.

Lord Carmichael Performs Naming Ceremony.

CALCUTTA, May 8.

The naming ceremony of the floating Hospital of the Bengal Ambulance Corps for which Lord Carmichael came specially from Darjeeling took place this afternoon. The vessel was lying opposite Prinsep Ghat where the ceremony took place. The ship was gaily decorated and among those present were the Chief Justice, the leading officials, private practitioners both Indian and European, and other prominent members of both communities. A contingent of hospital nurses was present and much interest centred in the contingent of some forty Ambulance Corps who will form the personnel of the floating hospital. They were smartly dressed in khaki and produced a favourable impression. The Maharajahdhiraj of Burdwan inviting His Excellency to perform the ceremony read messages from the Bishop, Commander-in-Chief, Sir P. Lukis and others regretting that absence from Calcutta prevented attendance. The Maharajahdhiraj recounted the history of the Ambulance scheme expressing gratitude to His Excellency Mr. Gourlay, Sir P. Lukis, and Colonel Noft. I. M. S. at the successful result and paid a tribute to the energy of Dr. Sarvadhikari and Babu B. N. Basu. The Members of Corps were all of good medical education and some had given up lucrative civil employment for the patriotic duty. The total cost was Rs. 2,10,000 of which 1,40,000 has been promised Rs. 42,000 already paid and Rs. 70,000 yet to raise. The Maharajahdhiraj promised to contribute one rupee for every nine raised to complete the total. Regarding the significance of the movement he said, "It is true that a large scheme has been shelved or rather abandoned and in consequence of the spirit of a large number of patriotic Bengalees has been damped, but whilst regretting that fact and still thinking that it was a great mistake that regular volunteers from Bengal were not allowed to be constituted to go to the field of action we are grateful for the smaller achievement and every Bengalee should be proud of this national offer. It marks the beginning of a new and memorable era. Young men who are going in their ship prove that Bengalee boys have got real grit in them, and that if properly moulded and trained can be worthy of being regulars in the Military services of the King-Emperor.

His Majesty's Thanks.

H. E. The Governor read a telegram from the Viceroy conveying the thanks of the King-Emperor to Bengal for their most useful gift of an ambulance corps and wishing the "Bengali" and her staff all success in their work of mercy.

Lord Carmichael's Speech.

After thanking the organisers and Sir P. Lukis who is a real friend of the people of this country the Governor pointed out the reason why the original proposals were rejected and said that their wish being given effect to in the present form was due to the Viceroy. After visiting the Persian Gulf it seemed to the Viceroy a useful thing that Bengal should equip a river flat as a hospital. As soon as this was known Messrs. Janakenath Roy and Sita Roy offered one of their flats but that offer was refused. Continuing the Governor said:—Whatever ups and downs there may be in this war, whatever be its result though we believe there can be but one result, however much of honour it may bring to the Empire, however, much of sorrow it may bring to the individual subjects, it has already brought about one good thing and that as days go by it will be made over more clear. It has brought England and India into closer touch. Your people and my people have fought together in the same battles and the glory of those battles will be shared for all time alike by Indians and Englishmen. Addressing young men the Governor asked them to show that in Bengal they had the clearest sense of patriotism. These young men would be doing no small thing when they do their best to show those who had hitherto sometimes doubted it that their devotion to Bengal was none the less securely founded because they were devoted also to the principles of freedom and of justice to uphold which the whole Empire was fighting. His Excellency then performed the ceremony by pressing a button which caused the screen to fall off the name plate on the vessel and the union jack and red cross flag were hoisted. His Excellency waving a blue and white flag. A vote of thanks was proposed by the Hon. Mr. Surendra Nath Banerjee.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

The Bombay Provincial Conference.
The Poona Session.

POONA, May 8.

The seventeenth Provincial Conference, organised under the auspices of the Poona Sarvajanik Sabha commenced its sittings this morning in Kirloskar Theatre. Nearly five hundred delegates were present. The Theatre was crowded with visitors among whom were delegates from various places in the Konkan and the Dekhan, Bombay, Khandesh and Nasik. Mr. Baptista, President, elect was taken in procession from his residence near the Bund river and on arrival at the Theatre was received by the Chairman and members of the Reception Committee amid shouts of "Bande Mataram" from the audience. Among others present were Messrs. Tilak, Upasani and Belvi and Karandikar. Mr. Annasawmy Patwardhan Chairman of the Reception Committee in the course of his speech referred to the previous conferences and said that the present Conference was the legitimate successor of previous conferences and was held on the old lines. He mentioned that no attempt had been made to hold the Provincial Conference in the Bombay Presidency under the conventional rules although seven years had elapsed since the birth of the new constitution and in Bengal at any rate the Provincial Conference was still held under the old rules to secure the concerted voice of all in the deliberations. He spoke of the importance and necessity of observing the sound and reasonable principle of election which they had hitherto followed in convening the conference and said that the representatives who gathered in any public assembly should be elected on as broad a basis as possible and not on one fenced by limitations.

On the motion of the Hon. Mr. Belvi and seconded by the Hon. Mr. Upasani Mr. Baptista was elected President. The Conference elected members of the Subject Committee and adjourned till evening.

In the Afternoon.

In the afternoon the Conference reassembled at 4 P. M. The Hon. Mr. Belvi moved the first resolution which related to the firm belief of the Conference that Great Britain and the Allies had been engaged in the present war out of motives of righteousness and a sincere desire to uphold the natural right and title to independence vested in even small and defenceless nations and nationalities and prayed to the Almighty that their brave efforts to fight with Germany the High Priest of Autocracy and Militarism and her Allies in Arms be blessed.

Mr. Belvi's Speech.

Mr. Belvi in the course of his speech referred to the parts the Indians were playing in the struggle and said that the glorious victory of the Allies would be matter in which India would take a legitimate pride. Among others who supported the resolution was Mr. B. G. Tilak who spoke in Marathi. The resolution was passed unanimously.

Death of Mr. Gokhale.

The next resolution referred to the loss to India sustained by the death of the late Hon. Mr. Gokhale who was a great leader of political thought, a statesman of rare sagacity and a patriot who had set a high and noble example of untiring energy and selfless devotion to the country's cause. The Conference expressed its heartfelt condolence to the members of Mr. Gokhale's family and of the Servants of India Society in their bereavement. Mr. Tilak moved the resolution in a speech in Maharati and warmly eulogised Mr. Gokhale's services to the country. After the resolution was supported by various speakers in English and Gujarati it was solemnly passed, the whole audience standing.

Extension of Lord Hardinge's Term.

Mr. R. P. Karandikar of Satara then moved a resolution urging for the extension of the term of office to Lord Hardinge. The resolution stated that His Excellency's generous statesmanship and heartfelt sympathy had endeared him to the people of this country and to him the country was hopefully looking forward for the substantial realisation of the country's political aspirations and expectations. Mr. Karandikar alluded at length as an instance of His Excellency's courageous statesmanship to his speech on 25th March last in the Imperial Legislative Council when dealing with the rejection of U. P. Council Bill by the Lords. The resolution was enthusiastically passed.

The Liquor Question and the Example of the King.

The last resolution was to express heartfelt gratification of the Conference at the most noble and inspiring example which the King-Emperor has been pleased to set his officers, and subjects by excluding the use of spirituous liquors from the Royal Household. The Hon. Mr. Upasani moved the resolution which was unanimously carried.

The Conference adjourned till to-morrow morning.

The Third Sitting.

The Liquor Traffic.

POONA, May 9.

There was again a crowded gathering this morning at the third sitting of the Conference when three resolutions were discussed and adopted. Mr. R. P. Karandikar of Satara moved the first resolution which related to the growth of liquor traffic in the Presidency and urged Government to check the evil. The Conference suggested that the Revenue Authorities should be divested of their function of granting licenses and the constitution of Local Abkari Committees reformed so as to make these committees more representative and invest them with executive powers. The resolution also suggested that Government should direct that new liquor shops should not be opened and old ones retained in any locality where 60 per cent of the adult male residents expressed their opinion against the existence of such a shop. Government should also lay down a policy for the guidance of Abkari officers in the matter of arranging for the vend of liquor by agencies not interested in its profits. Government should also actively help or encourage every effort in the cause of temperance or even total abstinence. Mr. Karandikar in his speech supported the statement reported to have been made by Mr. Gokhale that in pre-British days the State did not control traffic in liquor. He said that both Hindu and

TELEGRAMS.

Mahomedan religions enjoined total abstinence and it was therefore that the statement of Mr. Gokhale was true. Mr. Karandikar criticised the present farming out policy by which local officers tried to get as much revenue as possible in order to make both ends meet and he therefore advocated the appointment on the Abkari administration of non-officials who had distinguished themselves in Local Bodies and Municipalities. The resolution was carried unanimously.

The next resolution expressed disapproval at the proposed abolition of the hereditary office of Kulkarni (a class of village officials.) Interesting speeches were made by some Kulkarnis who referred to the help they had rendered to Government in the past by bringing people to live in villages and to cultivate lands. A resolution urging the restoration of Modi script in official correspondence was also passed and the Conference was adjourned till evening.

The Afternoon Sitting.

The Swadeshi movement.

At the afternoon sitting of the Conference a Resolution supporting the Swadeshi movement was discussed and adopted. The Resolution urged the people of the Presidency to strive to promote industrial development of the Presidency and to give preference wherever practicable to Indian products over imported commodities even at a sacrifice. Among the speakers on this Resolution were two Gujarati delegates from Bombay. The development of Indian systems of medicine formed the subject of the next resolution and the conference appealed for practical help from Government and local bodies and urged Government to amend the Bombay Medical Registration Act to enable local bodies to give medical relief under responsible management to people on the Ayurvedic or the Unani system as heretofore.

The Press Act.

Mr. R. G. Pradhan of Nasik moved a Resolution urging the repeal of the Press Act in which the opinion of the Conference interfered with the legitimate freedom of the Press in India. Mr. Pradhan said that the growth of the Indian Press had been one of features of Indian national life and in spite of all its defects the Indian Press on the whole had exercised a beneficial influence on the country's progress. He dealt with the objectionable features of the Act and in conclusion submitted to Government that whatever might have been the state of feelings before the passing of this Act it was perfectly certain that since its enactment the feelings between Government and people had greatly improved. Mr. Pradhan appealed to Lord Hardinge to signalise His Viceroyalty by the repeal of the Act. The last Resolution discussed to-day urged the revival of the old village system and the introduction of necessary modifications into its constitution with a view to make it an effective unit of Self-Government. The Conference adjourned till to-morrow.

The Home Mail Steamer.

BOMBAY, May 9.

The P. and O. English Mail Steamer "Salsette," left Bombay to-day for Aden with the English mails, a general cargo, and a few passengers on board. Among those who left were—Hon. E. H. Walsh and Lady Bayley.

The Mails from China and Australia.

The P. and O. Malta with China and Australian Mails is expected to arrive in Bombay at 3 P. M. on Monday, the 10th instant.

PUNJAB.

Mahomedans Terrorising Hindus.

A Petition to Punjab Lieut. Governor.

LAHORE, May 8.

The "Punjabee" says that a petition has been addressed to His Honour the Lieutenant-Governor of Punjab by the Hindu residents of Kabirvala ilaqua in Multan district setting forth the manner in which they are being terrorised by certain Mahomedan residents of their ilaqua and praying for redress.

The Conspiracy Case.

LAHORE, May 8.

In the Lahore Conspiracy case on the 6th May, Mulla Singh's (approver) cross-examination on behalf of the accused was continued by Messrs. Raut Ali, Raghunath Sahai, Metkand Lall, Puri Sahni, Labku Ram and Bishan Nath and Drs. M. Alam and Shujuddin Pingley one of the accused also asked a question or two. Re-examined by the Government Advocate he identified the photograph of the dead body of Alam (the opium eater.) He also identified certain seditious articles and the issues of the Urdu edition of "Ghadr" newspaper. The motto of the paper was "To arms ye Indian heroes."

BEHAR.

Accident to the High Court Building at Patna.

BANKIPORE, May 8.

The arched roof of the central corridor of the northern block of the Patna High Court has fallen, causing damage to the structure. It is stated that the accident will not delay completion. The Chief Engineer has arrived from Ranchi to investigate.

UNITED PROVINCE.

Retirements of Mr. Brownrigg Allahabad.

ALLAHABAD, May 8.

Mr. F. W. Brownrigg, Commissioner, Allahabad, has retired from the Indian Civil Service.

Death of the Collector of Bulandshahr.

Death at home is reported of Mr. E. De M. Humphries, Collector of Bulandshahr.

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA

The Patriotic Fete.

COONNOOR, May 9.

The patriotic fete in aid of the War Fund organised by the local ladies which took place yesterday afternoon at the Coonnoor Club, drew a large and fashionable gathering, including Lord and Lady Pentland, the Maharaja of Travancore, the Raja of Cochin, the ex-Raja of Cochin, Maharajah Holkar and the Raja of Kollegal and a party from the palace of the Gaekwar of Baroda, besides several other leading visitors and residents. There was an art stall controlled by Mrs. and Miss Reynolds. The articles displayed included wooden carving and fretwork. Laces of the London Mission of Nagore and other parts of Travancore found place in the huge stalls run by Lady Nicholson. A Sweets stall was conducted by Miss Dowden. Mrs. Sharpe Smith and Miss Grave had a fruit and vegetable stall. The Bangalore Diocesan stall was managed by Mrs. Mead and Mrs. Cole. Mrs. Carmichael and Mrs. Hunter presided over the toy stall. Mrs. W. sold a large stock of secondhand books. Miss R. Dawson took charge of the country produce stall, children's clothing stall, which engaged mostly attention of mothers, was presided over by Mrs. Babington, Mrs. Jones and Mrs. Brown. The exhibition watercolours and photographs of E. W. Stoney was greatly admired. A variety of amusements was provided. There was a novel pie in the shape of a man-of-war. Ably conducted by Mrs. Owen was a unique competition entitled "Smash the Kaiser." There was a shooting gallery depicting trenches and motor rides, and a lecture on country dances with illustrations, while tea was provided in verandahs where waitresses were dressed in white with colours of the Allies. A farce entitled "Changeling" was successfully staged. The roles were sustained by Mrs. Gerald Butler, Major Harvey and Master-Sergeant Rowe. In declining the fete, open Lady Pentland wished it all success.

Mr. and Mrs. Gandhi's Visit.

BANGALORE, May 8.

Mr. and Mrs. Gandhi visited Bangalore to-day by special request of its citizens, receiving a great ovation at the City Station. This afternoon Mr. Gandhi unveiled the portrait of the late Mr. Gokhale in the Government High School at the instance of a local Society, and thereafter granted interviews at his temporary residence in the city. This evening in the Albert Victor Conservatory at the Lal Bagh, he was most enthusiastically welcomed by several thousand citizens and students, on whose behalf Dewan Bahadur Puttanna Chetty, Honorary President of the City Municipal Council who took the chair read an address of Welcome, which referring to spontaneous demonstrations which his patriotism had evoked everywhere, urged that they had not altogether lost the capacity to recognise and honour their great men, and to respond to their lofty influences.

Mr. W. Davis, who represents the trades interests of the station on the Municipal Commission, was one of the speakers who while abjuring discussion of all contentious matters during the war, touched on representation, and quoted the British Government itself as conceding the principle that taxation without representation was robbery. He also quoted the Viceroy's words on local self-Government. After a programme of music and special odes in honour of the guests Mr. Gandhi replied at some length, disclaiming credit for anything he had done for India, and attributing at all to the influence of that saintly politician, the late Mr. Gokhale. He suggested that they should not spoil their public men by too much demonstration and lionising, but transform the spirit of their appreciation into acts of sincere service. Virtue and service would bring their own reward. As a nation they were charged with being too demonstrative and lacking in real business life. In a sense they must plead guilty to that, and see to it that their leaders acted on political platforms from a spiritual plane, and a day would then surely dawn when it will be possible to regard the British not as a conquering race, but as fellow-countrymen (applause).

Mr. and Mrs. Gandhi leave for Bombay to-night.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

LONDON, May 9.

The Russian Communique does not mention the capture of Libau which the Germans have claimed but says that the German squadron bombarded the town and that a German destroyer was sunk by a mine.

LONDON, May 10.

ATHENS.—The Russians have sunk six Turkish transports outside the Bosphorus, also two in the sea of Marmara by unknown means. Part of the Turkish army in Adrianople has gone to Midia.

LONDON, May 10.

PARIS.—The last evening's communique said:—The German attacks between Nieupont and the sea was repulsed with heavy loss. The British gained ground in the region of Fromelle. We made considerable progress north of Arras in the direction of Loos and south of Carrency. We captured in the latter region two and at some points three lines of strongly fortified trenches on a front of seven kilometres. We captured the village of Targeth and half the village of Neuville-Tvaast. Our advance at certain points being over four kilometres deep. We took over two thousand prisoners and six guns.

LONDON, May 10.

A Petrograd official statement says:—We advanced southwest of Mitau and forced the enemy hurriedly to evacuate the strong position of Janiszki abandoning a great booty. The enemy supported by fleet on Saturday evening occupied Libau after a fight with Russian territorial detachment. We repulsed the Germans north of Narow near Wach. The enemy's attacks in west Galicia have become less frequent. We repulsed attacks in the Carpathians in the direction of Meselabor and on the left bank of the Upper Lomnitsa.

జూ 20 లు.

సత్రములు, సర్కారు ఉద్యోగములు.

అయ్యో,

మా గోదావరి జిల్లాలో నక్కవేళ్ళవలన ననేక గ్రామములందు ప్రజలచే భయము కలిగించుచున్న సత్రములు కలవు. ప్రయాణికులు ముసాఫరు మొదలగువారనేక మందికి మార్గమధ్యమున కొంతటి నొసగుట, ఆయా గ్రామములకు నేరైన కార్యవసరమున, వచ్చువారికి తాత్కాలిక సదుపాయముల నొసగుట యీ సత్రములయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. ఇట్టి సత్రములలో కొన్ని వోటులందు భోజన సదుపాయము, కొన్ని ప్రదేశములందు బస, కొన్ని స్థలములందు బస భోజన సదుపాయము, రెండును, మరికొన్ని సత్రములందు సంసారములతో వచ్చు ప్రయాణికులు వంటకేసికొనుటకు పాత్రనామను నిచ్చుట, మరికొన్ని వోటులందు స్వయం పాకము నిచ్చుట మొదలగునవి యాచారముగ నున్నవి. ఈ విషయములు భారత పుత్రులందరకు తెలు తెల్లమే. ఇటీవల కొంతమంది బుద్ధిమంతులు సర్కారుద్యోగములకు వచ్చి సత్రపుష్కర్తలను బాధించిగాని, సత్రపురుషులను బెడదించిగా, వారు ఆయా గ్రామములను కాములుగా నేర్పరచుకొని చుట్టుపట్ల గ్రామములవారి నందరి నజమాండ్ల జమాబందీలమీద మచటికే రావించి, సత్రమంతయు నాక్రమించి సత్రపునిబంధనల నతిక్రమించుచు ప్రయాణికుల కనేకమందికి నడుమిబ్బంది గలుగజేయుచున్నారు; ముందుగా, దవాని బంట్లోను భర్తకర్తగారింటికి వెళ్లి "అయ్యో ఈసాయంకాలము హాజీయ్యగారు ఈ గ్రామమువచ్చెదరు. తమసత్రములో ననుకూలముగ బస నేర్పాటు చేయవలసినదని మీతో జెప్పుచున్నారు." అని భర్తకర్తగారితో చెప్పినంతనే గజగజలాడుచు సత్రముదగ్గరకు జూడబోగా నచట ననుకూలముగ బసలదివరకేతను వెద్దమనుష్యుల యాక్రమణలో నుండుట తటస్థించెను. అప్పుడా భర్తకర్తగారియభినేయి వ్రాయగలను. అదివరకు నాక్రమించుకొనినవారిని మరయితావునకు మార్చరలెనంటే వారు కదలరు. వారిని మరయితావునకు వెళ్లెదవి అడుగుటకు వీలుండదు. వాగుగాదు. అడుగకపోయిన తహశీల్దార్ గావలన ఏమి మాటవచ్చునో, లేక ఇతర మగు చిహ్నలేమి తటస్థించునోయి లోలోపల భయము హెచ్చుచుండును. ఇట్లుండ సాయంకాలముగ సరికి తహశీల్దారు గారు దయచేయుదురు. గ్రామాధికారులు భర్తకర్తవై కారములు మిరియముల నూచుచు నాసము లెగదవ్వమందురు. తహశీల్దారుగారువచ్చి, అదివరకే సత్రములో ననుకూలభాగముల నాక్రమించుకొనినవారిలో లోతువవారిని బెడదించును. వారి తరుల ప్రోత్సాహముచేసెనను, మరియే కారణము చేసెనను వీరిమాటల వివరండిన, వారి ఆయుధముల నుపయోగింపజూతురు. కొంతవరకు చచ్చుచుండును. ప్రయాణికులకును మార్గములకును చాలావరకు నలుగురు. ప్రజలచే నేర్పరుచబడి, వారిచేతనే పరిపాలింపబడుచున్న సత్రములనుండి ఇట్లుండ లోలు భంకువారిస్వాధీనములో నున్న సత్రములయొక్కస్థితి చదుకనలే చూపించగలరు. బుద్ధిమంతులగు నుద్యోగియులార! చిన్న నాటినుండి చక్కగ విద్య నభ్యసించి, సంపాదించి, క్రమముగ పెద్ద పెద్ద యుద్యోగముల సంపాదించి నేటికి గద యాయుధము చేతబూరితిమని యాలోచించి దానినుపయోగింప బ్రహ్మింపకుడు. మీచేతనున్న ఆయుధమునకు వాడిలేదు. బండెడి. మీచేత నట్టిబండాయుధము నెందులకుంచినో దానితెల్లముగ గ్రహింపుడు. ప్రపంచమున నెట్టిదో రాజాంక్షమున నేమో యుగం ప్రజలవై, పిమ్మట మీద నప్రాణాధ్వనమున్న ప్రయోగింపబూసకుడు. మీచేతి నుంచుబడిన ఆయుధము ప్రజాపాలనమునకుగాని ప్రజాసంక్షోభమునకుగాను కాల మెల్లప్పుడు నొకరిటిగా నుండదు. మీగు పింఛను పుచ్చుకొను చుండునపుడును సంసారములతో క్రొత్తదేశములు వెద్దకప్పుడును మీ సత్కీర్తుల నాలోచించుకొనుడు. ప్రజలక్షేయము గని వెల్లుడు.

మార్గమును.

విద్యార్థుల సభ.

అయ్యో,

రాయలసీమ గుత్తానాథులు మీపత్రికామంజున విద్యార్థిసభనుగూర్చి వ్రాయు వ్యాసములను జనువుమంటి. నయనున పిన్నవాడె నగుచే నాక్రిత దగిన ప్రస్థుత్రముల నిచ్చుటనే సమర్థించెను. అయ్యోపట్టిని, కాగు వివరించెడి విషయములలో నొకటి రెండు వారు సందేహపడదులుగా కన్పడెనుగావున ఇటుల వ్రాయ నుద్దేశ్యమైతిని. ఇందలి తప్పులకు మన్నించి నన్ను తృప్తింతురుగాత!

యమజననేక సంఘ మొకటి కావలయుననుగతి నంగీగరింపనివా రొకరును ఉండరు. వారు చెప్పిన పద్ధతి నేచేయుటకు ప్రయత్నములు చేసెదము. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ సభకును, ఆంధ్రవిద్యార్థి సభకును అభేదముగ సంబంధము కలుగకూడదని వారు వ్రాసివారు. "ఆంధ్రప్రదేశ్ సభ" అని రెండులలో తీరాంధ్రోళన మునకు దిగకతిరదు..... ఇక తాంధ్రోళనముతో నెక్కువగు ఆంధ్రప్రదేశ్ సభకును, విద్యార్థి మండలమునకును అత్యంత సన్నిహితముగ సంబంధముండబోవు" అని వ్రాసిరి. కాని ఈ వాక్యములయందలి సింహుభావము వారు గోచరముకాలేదు. ఒకవేళ ఆంధ్రోళమైన జరిగినచో విద్యార్థి బలము లేనిదై, ఏ ఆంధ్రోళమైనను విజయము గాంచగలగా? విద్యార్థులందఱు, పెద్దలచే చక్కని త్రోవనే పోనియబడి విడువ బడినయెడల, ఏ ఆంధ్రోళము చక్కని ముగింపునకు రాజాలదు? ఆంధ్రోళన మాంధ్రోళనమని పెద్దలు ఎక్కువగా పలుకుటయేగాని, విద్యార్థుల సహాయము లేనిదే ఏది నెగ్గినది? బంగాళా విభజనము రద్దు పరుపకుట యందు విద్యార్థుల సహాయము లేనిదే బంగాళీబాబులు వారి కోరికను నెరవేర్చుకొనగలిగిరా? నేను విద్యార్థి బలమును అతిశయించు నట్లుగా వ్రాయుట నాయుద్దేశ్యము గాదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సభవారు, గొప్ప దీక్షులు బూని వారి న్రతమును పట్టికట్టును నెరవేర్చు బడగలందులకు గాను ననేక పర్యావరణముల వారి కోరికలను వాదించగలరు కాని విద్యార్థులు, ఆవాదనలకు తమ వాదనలుగానే భావించి వివిధగా, చిన్నతనమున మండే యిత్తుచుచుతో జల్లనివో, ఏమైన ఫలము దక్కునా? విద్యార్థులు కానివో, చదువుగాని రయతులు సహాయపడగలరా? గవర్నమెంటు ఉద్యోగియులు ఈ సభలతో జోక్యము కలుగజేసికొనరయిరి. రయతులకు ఇంకను, ఇది మన మాతృదేశము, మనవిధులు ఇవియని తెలిసికొనుటకు అజ్ఞానము చదువులేమింజేసి నదలలేదాయెను. ఈ సమయమందు, ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ సభవారు, నాలుగు మాఖ్యపట్టణములనుండి వచ్చి వారి కోరికల నెరవేర్చుబడునట్లు చేసికొన గలుగుదురా? వారికి అట్లు చేయుటకు శక్తిచాలదని నానమ్మకము. ఒకసంగతి మాత్రము కలదు. విద్యార్థులు అనుభవము తక్కువగలవారగుటచే పాఠశాలలు చేసినచో పెద్దలమీదకు వచ్చునేమాయనుభయము ఉండవచ్చునని విద్యార్థి సభకు మాఖ్యముగా హెచ్చరికతో జనులుగారి ఉపన్యాసములన్ని నిర్వహించుకొన శక్తిగలవారు ఇంటర్మీడియేట్ బి, ఏ చదువువారేనా, లేక మొదటిపాఠం రెండవపాఠం చదువువారలా? బి. ఏ. లయినచో, ఇంకొకటిరెండుసంవత్సరములలో వారెవరోసభవారగుదురగా? ఇవన్నియు అటుండగా, మహాసభవారు ఏత్రివను త్రొక్కుడైన ఆగ్రోవనే త్రొక్కుదమని విద్యార్థులు మొట్టమొదటనే వాగ్దానముచేసిగదా! ఇకను తప్పలేనైన జరిగినచో వారిపై సింహాధిపతిమెట్లు పడునో నాటతోచదు.

విద్యుత్కాంత్రముగా ఎక్కువ వ్రాయుట నాయుద్దేశ్యముకాదు కాని నేనింతము నొక్కిగక్కాడించుచుండెను, విద్యార్థులసహాయము లేకదే మీయాంధ్రోళనము తుదనెగ్గుచి విద్యార్థులసహాయము ముందరలసినచో, విద్యార్థి సభ యొకటియుండి తీరవలయును. ఇప్పటి మహాసభ వారందఱు ఒకప్పుడు విద్యార్థులే. అప్పుడే వారిపెద్దలు వారిని ప్రోత్సహించిచో ఇప్పుడు వీరికి ఇంటిలకును ఉండకపోయెడిదే. ఈ విషయమై పెద్దలు తిరిగి ఆలోచించెదరుగాక!

ఒకవిద్యార్థి

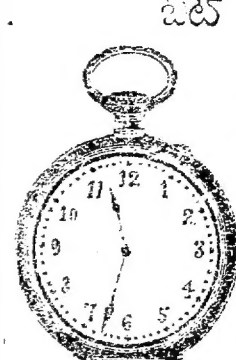
క్రొత్తరితిని అనుసరించి చేయుబడినది. కామినీయా ఆయిర్.

ఏ స్త్రీలకు తమ వెంట్రుకలు మందరముగా ఉండుకోవలెనని, వారిపోషణకునకలెనని, బజారులో దొరకకు నూనెలను వాడుకూడదు. ఎందుకనెన వెంట్రుకలు యేకాగ్రము కల్ల గాలిపోవుచున్నచో అది తెలియనివానిది తయారుచేయుచున్నాడు. ఈరంగతి స్త్రీలు లోలోచించవలయును. ఈ కామినీయానానె మూలకలండి నూతన సంకోధనప్రకారము తయారుచేసినదియన్నది ఈనూనె వెంట్రుకలనుబాబు పురుగులను నశింపజేయును. దాని నలన వెంట్రుకలు గాలక తిరిగి నెరుగుదురును. ఈనూనె వెంట్రుకలకు పట్టువలె నన్నగ చేసి మెదకను చల్లగానొందుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక కరకూపమైయున్నది. ఈనూనె తెలియని యెటుకంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినీయా తెలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కయ్యుండలేదు. అది వెంట్రుకలకు దిగగలదునట్టి సహజముగ కల్లనెయ్యెలకు కలిగించి నెరుగుచు నొకకట్టిని చేయడే క్రొత్తసాంపుసూర్య మిక్కిలి యింపును నువాసన మిక్కిలముగా నులిగియించును. ఇట్లు కట్టిని ఎవ్వవయ్యాకుంటుంటి మెనుగునందు ఒక బంగాళాపతికనున, అలహాబాద్ కనుప్రదర్శనమున ఒకయోగ్యతా పత్రికయు నొసంగియున్నాడు. మతి యి మేముకోరి యే వెంట్రుకల నొగ్గతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినీయా తెలముయొక్క సజ్జలుగా పరిక్షించుటకు అవకాశముండు.

చందీయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగ ఒకబాడ్డ తెలము ఇగాముగా పరిపలకును వెల పీసా 1-కి రూ. 1-0-0 మూడుపీసాలకు రూ. 2-10-0 ని. పి. ఖర్చులు చేరు. ఆంగ్లో భారతీయా (ప్రెస్ ఆఫ్) తెలెంట్ కంపెనీ. మద్రాసునందు ప్రతి చిల్లరదుకాణములలో దొరకును. ప్రెస్ ఆఫ్ తెలెంట్ కంపెనీ, 1500 జామా సుపేరు, బొంబాయి

నూతనముగా వచ్చి యున్నది. బీట్ ఆర్ వాచ్.

ప్రసిద్ధమైన యింగ్లీష్ మాస్కీంగలది నేను నాంకితమునందోచేయబడినది నిలవిడిచి నే ప్రయోజనా వున్నది. 2. మౌనుండర మోది. మిగలశ్రేష్ఠమై నది. దాని కారణముచేతనే యెవరూ మానులేదు. బహుమానములు కన్నా గడియారముయొక్క పనిచేయి సంకోషించుచుంది.

సుందరమైన వాచి గొలుసు లేక సుందరమైన వాచి పెట్టెనమేలము వెల రు. 2-12-0 నూత్రము.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండ్ కంపెనీ, నెం. 7. కోప వెంకటాచలయ్యర్ సుదు, మద్రాసు.

నైరకాసు వైకో ఆఫ్ కాడివర్ ఎక్స్ ప్రెస్. లోహముతో గూడినది. పాలి పోయినట్లయితే, బలహీనులగుట్టి యు జనులకు యధా బలమొసంగ గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మందుయెండలలో నుయితను తృప్తికరముగ బని చేయగలదు. సిగ్గుతున, పొండు, కుమ్మరిమనలకు వాగొచ్చుల చక్కని యావధము. అన్ని మందులమాపులలో విక్రయించబడును.

హాసలేదు. నిశ్చయము. గుణము కలిగితిరును. అన్ని విధములగు కుష్ఠవ్యాధులు, మూలకంకలు, మేహరణములు, పుంజుమున్న గునవి యన్నియును 4 వారములలోనే కుడిపోవును. చారముకోజులకు సరిపడుమందు వెల రు 5-0-0 రెండుకోజులకు సరిపడుమందు ఉచితముగ పత్రిమిత్తము పంపబడును వలయునా రిటాల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు ప్రమాకాంత హజరీ, బ్లనస్సెవలిస్టు, 164/1 మానిక్టోలాస్ట్రీటు, (బీదవస్కీపు) కలకత్తా. Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist 164-1 Manicktola Street, (Beadon Square) CALCUTTA

అమృతాంజనం అన్ని నొప్పులకు అమృతము వుండెడి. తలనొప్పులు, వాయువుచోట్లు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్ల పోట్లు మొదలగు సకలవిధ నొప్పులకు నవ్రాణ్యధము నుటిసి. వెల 0-8-0 అమృతాంజనం డిపో. 6, జంబు శైట్టిగిడి, మద్రాసు

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.
 లోక ప్రఖ్యాతి మైన మందు.
 ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
 సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.
 శలనోష్ణలు. వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
 నొప్పులు, కీళ్ల పోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు,
 గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
 అమృతమువంటిది. నువాసనగలిగియుండును.
 చర్మముపైన గాచిన లోపలికి వ్యాపించి
 లోకలి నొప్పులు నలు తము పోగలవు.
 దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
 పంచభావచీటి ఛాచికొనిన మోసము గలగద.
 అమృతాంజనమునకు నాటి వేరులేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు.

వనోపధి న ర్నాపరిల్లా

ఇది శేషానుండుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రక్తవల్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంటె పులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.
 ఒక సీసాముందును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.
 సీసా వెల రూ. 1-4-0.
 కుమ్ముకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగుటకు ముండు) నాగవల్లిజైలము వైపుతకు ముండు. ఈ రెండుకలిసి వెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.
 డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.
 Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది 6రకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.
 ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ భాషలో తగిన పటన లతో కథలవలెవర్ణింప గురు. చందాపద్ధతి సువత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (ప్రాప్తజ్ఞో సహ) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సువత్సరముచందా నుండుగ స్వీకరింపబడును.
 గువాటి:—గా. మారిస్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అని వ్రాయుదు.

పచ్చకూర్మము	వెల	తులం 1-కి	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	5-8-0
కన్యూరి	"	"	8-0-0

 అమృతాంజనం డిపో 6, తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుజేయ గలగు తరిషీయుడు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాటుగలము యేర్పేసులుచేయునో అని చెప్పి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీ మంత్రముల నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటుపరీక్షనంది లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. టాక్ 15 తాళిపున క్లాసు ప్రారంభమగును. మే నెల 12 వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకచోటు దొరకగలదు. ఈ క్రింద నుడవారింపువారికి వ్రాసికొనుడు.
 గ్యాలీ లండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
 Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ఆరోగ్యవర్ధకజీవన్.

ఈలేహ్యమును, తప్పక 22రోజులు భుజించినచో, పక్షులకు కలిగినట్టి కండ్లను, గుఱ్ఱములు నడిచెడు నడకను, సింహములకు కలిగియుండు బలమును కలుగజేయును. చెడురక్తమును శుద్ధి పఱచి మంచిరక్తమును అధికరించును. 40 రూపాయలయెత్తు రు 5-0-0.
 ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరువీధి, మదరాసు.
 ధరలేక. దేశ హితము పోషింపలేదు. ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!
 ఆగ్నేదైవవిషయముందును ఆయుర్వేదపద్ధతులనుండును మనకుగల అనుభవముకల్ల నేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన వైద్యవిద్య
 అను పుస్తకము కోరువారికి ధరగాని పోస్టేజిగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణచేతకేవల 20 చినాబజార్, మదరాసు.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.
 ఇది సుంజీవింకి ఒక వనమాలిక. ఇది మే మన పూర్వకుల ఆలికహాస్యపు బొమ్మ. దీనిభూతము కనుగొన గలయున్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిభూతము కనపడును. మూత ద్వారములకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుకంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి వరసములకు పటుత్వమును, శేషామునకు బలమును కాంతి నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంటి వాతము చేయుటలో సుంజీవింకి, టిడి. "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు పురుషులు బాలరు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల శుభాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును. వెల టిక్క 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
 ప్రొఫెసరు జి. యస్. నాయుడు,
 (1-5-15) కలియుగ భీమ.
 బంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో
 సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.
 100 మాత్రలు గల సీసా రు. 2-0-0.
 పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
 నమ్మకమయిన ముందులు యింకను కలవు.
 కేట్లాగు డివి. పంపబడును.
 టి. అండ్ కో.,
 (1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును గమనింపుడు. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
 ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ,
 21, హమ్మంపేధి, బొంబాయి.

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్యసూచికలు.
 వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషలలోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇది వాణిజ్యభవనమునకు సోపానములు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము అభివృద్ధి కానేరదు. ఇదిలేనిచో నాగరకదేశమని చెప్పటకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతికర్తకుడు, ప్రతిపక్షు నిగూఢ ఒకరి కొకరికిని, పట్టణములందును, పల్లెలందును వస్తువులను కొని జనసామాన్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇది దేశమందన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన దార్శయొక్కయు, వ్యవహారముల నిండు నమోదుచేయుచు కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమందరికి తెలియగలదు. మీరు చేయు వ్యవహారము జగముంతయు ప్రాకి అభివృద్ధి కావలయునన్న మీపేరు నిండు నమోదుచేయుచు కొనక తప్పదు. మీరేవ్యవహారమును చేయులేదా? చేయుచున్నచో మీవ్యవహారము జగముంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి కావలయునా? అట్లయినచో యీసూచికయే ఆకొరికకు ముఖ్యసాధనము. గాన మీవ్యవహారమును వానియందు నమోదుచేయుచుకొనుడు. మేము రెండుసూచికలు ప్రచురించబోవుచున్నాము.
 i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమందుగల వర్తకులు, వస్తు నిర్మాతలు, ఏజెంట్లు వగయిరాసూచిక ఇదిఅన్ని దేశములవర్తక కార్యాలయములకు బంపబడును.
 ii. నిఖిలదేశ అసగా-ఆంధ్రదేశ, సర్వేండియా, యింగ్లండు, అమెరికా, జపాను, ప్రాన్సు మొదలగు గాగల పరిశ్రామికదేశములయందు దేశస్తువు యేకర్యాగారములయందు నిర్మించబడుచున్నవో వాటిసూచిక. మనఆంధ్రదేశమందు ప్రతివారికి తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.
 ప్రకటన చార్జీలు:—వైజు 1/4 క్రాను.
 పూర్తి పేజి రూ 12. 1/2 పేజి రూ 7. 1/4 పేజి రూ 4. 1/8 పేజి రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చిరునామాలు నమోదుచేయుటకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈచార్జీలు రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2 వ నెంబరు సూచిక అసగా తెలుగుపుస్తకము సుమారు రేయిపేజీలుండును. వెల అందరికిని సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికి కావలయునో అన్ని ప్రతులుమాత్రమే వేయదలచుకొన్నాము గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారిఅర్హు రిజిస్టరుచేయించుకొనిన మంచిది. లేనిచో స్పష్టముగ దొరకవు. ముందు ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకముఖరీదు రూ 3 మాత్రమే. అర్హు ప్రకటనలు వగయిరాలు గ్రహించుట కొద్దిరోజులలో చాలించడమవును. యావిషయమై రేపు మీరు మరిచిపోవచ్చును గాన యీరోజుననే వ్రాసిని మొలకలుగలదు. త్వరపడుడు. చిరునామా:— ఆంధ్ర నిట్టింగ్ కంపెనీ, గుంటూరు.